

**Vilniaus universiteto Teisės fakulteto
Civilinės teisės ir civilinio proceso katedra**

Eglės Izokaitytės,
V kurso, komercinės teisės
studijų atšakos studentės

Magistro darbas

.eu domeno vardo registravimo ypatumai

Vadovas: asist. Marius Jakutavičius

Recenzentas: asist. Marius Juonys

Vilnius 2007

Turinys

Turinys	1
Įžanga	2
Domeno vardo samprata ir sudarymas	5
Domenas kaip ekonominis vienetas	7
.eu domeno raida	8
Bendroji .eu domeno registravimo tvarka	11
Subjektai	11
Galimumas ir techniniai reikalavimai	11
Registratoriai	13
.eu domeno vardo paraiška	14
WHOIS duomenų bazė	15
.eu domeno vardo registracija ir jos panaikinimas	16
„Karantino“ periodas	17
Domeno vardų suspendavimas, užblokavimas ir kaip pasekmė – panaikinimas	18
.eu „Sunrise“ taisyklės	21
Ankstesnės teisės	23
Registruoti prekių ženklai	24
Geografinės nuorodos ir kilmės vietos nuorodos	24
Neregistruoti prekių ženklai	27
Įmonių pavadinimai, prekių pavadinimai ir verslo identifikatoriai	29
Asmenų pavardės	29
Skiriamieji saugomų literatūros ir meno kūrinių pavadinimai	30
Pilnas vardas, kuriam galioja ankstesnė teisė	30
Domeno vardo registravimui taikomas principas „kas pirmas, tas laimi“	32
Bendri alternatyvaus ginčų sprendimo proceso ypatumai	34
Teisėtų interesų ir piktnaudžiavimo samprata, registruojant .eu domenų vardus	38
Ankstesnių teisių samprata	41
Bloga valia „Sunrise“ laikotarpiu	43
Specialių ženklų perrašymas	47
Figūrinių arba sudedamųjų ženklų perrašymas	50
Išvados	53
Literatūros sąrašas	55
Santrauka	63
Summary	64

Ižanga

Temos aktualumas. Vystantis informacinėms technologijoms, asmenims suteikiamos vis didesnės galimybės save reprezentuoti ir išreikšti interneto erdvėje, kuri tampa nuomonių ir interesų susikirtimo vieta. .eu domenų vardų registracija – tai nuo 2005 m. gruodžio mėnesio subjektams, turintiems teisę paduoti paraišką dėl .eu domeno vardo registravimo, galimybė save identifikuoti internete kaip Europos Sąjungos atstovus. Šios temos pasirinkimą lėmė keletas priežasčių.

Pirma, neabejotinai yra didelis tiek fizinių, tiek juridinių asmenų susidomėjimas .eu domenu kaip ekonominiu vienetu, kas skatina tiek verslo plėtrą, tiek teisinės bazės tobulinimą, atsižvelgiant į besiformuojančią praktiką.

Antra, tiek užsienio doktrinos autoriai, tiek Lietuvos doktrinos autoriais šios temos nėra plačiai nagrinėję. Tai vis dar besiformuojanti teisės sritis, reglamentuojanti .eu domeno registravimą bei alternatyvų ginčų sprendimą.

Darbo tikslai. Pagrindinis šio darbo tikslas – išanalizuoti .eu domeno vardo registravimo ypatumus, atsižvelgiant į procedūrinius reikalavimus domeno vardo sudarymui, paraiškos pateikimui bei ginčų nagrinėjimui dėl domenų vardų, grindžiamų subjekto turimomis intelektinėmis teisėmis, taip pat įvertinti, ar nustatyta .eu domeno registravimo tvarka užtikrina intelektinės teisės turėtojų ir kitų asmenų teises ir interesus.

Darbo objektas. Atsižvelgiant į tai, kad buvo siekiama apsaugoti intelektinių teisių turėtojus nuo nesažiningų domenų vardų registravimo, pasinaudojus pagrindiniu registravimo principu „kas pirmas, tas laimi“, .eu domenų vardų registracijos pradžioje buvo nustatytas terminas, per kurį paraiškas dėl .eu domenų vardų galėjo paduoti tik intelektinių teisių turėtojai. Šis terminas teisės aktuose buvo įvardintas kaip „Sunrise“, kuriam buvo nustatytos specialios taisyklės, lyginant su registravimo tvarka, kuri turėjo būti taikoma po registracijos periodais pasibaigimo.

Taigi šiame darbe bus nagrinėjama .eu domeno registravimo tvarka ir jos ypatumai, atkreipiant dėmesį į „Sunrise“ registracijos etapais specifiką, lyginant su bendrąja prašymų registruoti domenų vardus tvarka, analizuojami .eu domenų vardų savininkų ir kitų trečiųjų asmenų santykiai, jų interesų bei teisių gynybos galimybės. Atsižvelgiant į tai papildomai bus analizuojama Arbitražo teismo prie Čekijos Respublikos Ūkio rūmų ir Čekijos Respublikos Žemės ūkio rūmų (Čekijos arbitražo teismo) besiformuojanti praktika, atkreipiant dėmesį į domenų vardų perrašymo taisykles bei intelektinės teisės turėtojų teises ir jų gynybos priemones. Kadangi didžioji ginčų dalis dėl .eu domeno vardo registravimo išsprendžiama taikant alternatyvų ginčų sprendimo būdą (Čekijos

arbitražo teismas), bus apsiribota tik minėto teismo suformuluotos praktikos analize, neanalizuojant galimybės kilusius ginčus spręsti teismuose.

Tyrimo metodai. Išsikeltiems darbo tikslams pasiekti bei tinkamai darbo objektui atskleisti bus naudojami šie tyrimo metodai: analizės, lyginamasis ir teleologinis ir istorinis.

Kaip pagrindinis tyrimo metodas, buvo pasirinktas analizės metodas, kurio pagalba bus siekiama atskleisti domeno vardų registracijos specifiką. Šis metodas buvo pasirinktas tam, kad būtų galima visapusiškai atskleisti ir išanalizuoti tiek teisės aktuose įtvirtintas registravimo procedūras, įvertinant, ar yra nustatytas tinkamas reglamentavimas, tiek Čekijos arbitražo teismo praktiką.

Lyginamojo metodo pagalba bus siekiama Europos Sąjungos lygiu nustatytą reglamentavimą lyginti su Lietuvoje praktikoje vyraujančiu Europos Sąjungos teisės aktu, susijusių su domenų vardų registracija ir ginčų sprendimų tinkamu (netinkamu) įgyvendinimu, atkreipiant pagrindinį dėmesį į akredituotų registratorių informacijos pateikimą asmenims, norintiems registruoti .eu domeno vardą.

Teleologinis metodas leis atskleisti .eu domeno pasirinkimo principus, kaip Europos Sąjungos identifikatoriaus elektroninėje erdvėje, verslo ir privačių subjektų šio domeno vardo pasirinkimą sąlygojančias priežastis.

Istorinio metodo pagalba bus trumpai apžvelgta .eu domeno raida, galimos tendencijos, susijusios su domenų vardų savininkų ir trečiųjų asmenų interesų užtikrinimu.

Naudoti šaltiniai. Atsižvelgiant į tai, kad .eu domeno vardo registracija yra reglamentuota Europos Sąjungos lygiu, pagrindinis dėmesys bus skiriamas 2002 m. balandžio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentui (EB) Nr. 733/2002 dėl .eu aukščiausio lygio domeno įdiegimo, analizuojant registro įdiegimą ir paskyrimą, bendruosius politikos principus bei pagrindinius reikalavimus subjektams, kurie gali pateikti paraiškas registruoti .eu domeno vardą, bei 2004 m. balandžio 28 d. Komisijos reglamentui (EB) nr. 874/2004 nustatančiam .eu aukščiausio lygio domeno įdiegimo ir funkcijų viešosios tvarkos taisyklės bei registracijai taikomus principus. Kadangi minėtiems teisės aktams įgyvendinti ir detalizuoti yra priimtos įvairios taisyklės ir nuostatai, tai bus taip pat analizuojami tiek teisės aktai, kurie tiesiogiai yra susiję su .eu domeno vardo registravimu.

Kaip vieną iš pagrindinių šaltinių taip pat galima įvardinti Čekijos arbitražo teismo praktiką, analizuojant intelektinių teisių sampratą ir jų įgijimo laiko atžvilgiu reikšmę domenų vardų registracijai, piktnaudžiavimo sampratą, registruojant domenų vardus, bei

įvairių pavadinimų perrašymo taip, kad atitiktų domenų vardui keliamus reikalavimus, pagrindinius principus.

Kadangi .eu domenų vardų registracija prasidėjo tik 2005 m. pabaigoje, tai doktrinos, kuri išsamiai pateiktų analizę dėl .eu domeno registravimo ypatumų, nėra, todėl specialioji literatūra šiame darbe bus naudojama tik tais atvejais, kai bus kalbama apie bendruosius domenų registravimo principus ir sampratą.

Domeno vardo samprata ir sudarymas

Domeno vardas (*domain name* – anglų k.) – tai raidinė skaitmeninė grandinė, kuri atitinka skaitmeninį adresą internete. Kitaip dar šį terminą galima apibrėžti kaip lengvai suprantamą ir įsimenamą interneto adreso formą, kuri yra sukurta tam, kad palengvintų kompiuterio vietos nustatymą¹. Akivaizdu, jog domeno vardas palengvina paiešką internete, nes paprastai domeno vardas siejamas su prekėmis ar paslaugomis, kurių ieškoma internete, todėl naudojant paieškos sistemas² lengvai galima rasti norimą tinklą, įvedus atitinkamą reikšminį žodį³.

Kitas galimas termino *domain name* paaiškinimas galėtų būti labai panašus: tai pavadinimas, siejamas su adresu, kuris identifikuoja prie interneto prijungtą serverį. Be to, pabrėžiama, kad domeno vardas turėtų būti lengvai įsimenamas⁴.

Kiekvienas kompiuteris, įjungtas į interneto tinklą, identifikuojamas dvejopai: skaitmeniniu adresu (IP adresu) ir simboliu domeno vardu, kuris žmonėms yra lengvai įsimenamas. IP adresai – tai unikalūs 32 arba 128 bitų adresai, identifikuojantis kiekvieną interneto mazgą ir susidedantis iš tinklo numerio bei lokalinio adreso. IP adresai susideda iš keturių triženklių skaičių. Kiekvienas iš šių skaičių yra iš intervalo 0-254. Skaičiai vienas nuo kito atskiriami tašku⁵. Žinant konkretų IP adresą nesunku nustatyti, kokiai šaliai ar įstaigai priklauso kompiuteris. Taigi kiekvieną IP adresą atitinka domeno vardas⁶.

Pažymėtina, kad terminą *domeno vardas* buvo bandoma pakeisti kitais atitikmenimis, bandant detaliau apibrėžti arba pateikti lietuvišką minėto termino vertimą.

Atkreiptinas dėmesys, kad žodis *domenas* pirmiausia buvo fizikos (apibūdinantis kai kuriuos magnetinės srovės reiškinius) ir istorijos (kunigaikščio valda) mokslo terminas.

Pavyzdžiui, Kauno technologijos universiteto Informacinių technologijų plėtros institutas buvo pasiūlęs vartoti terminą *internetu adresų srities simbolinis pavadinimas*. Kaip informatikos terminą šį apibrėžimą galima laikyti nepriekaištingu. Tačiau tik

¹ CIVILKA, M.; LAMANAUSKAS, T.; OSINAITĖ, G.; SAULIŪNAS, D.; ŠTITILIS, D.; TOLIUSIS, S.; ULEVIČIUS, L. *Informacinių technologijų teisė*. Vilnius: NVO Teisės Institutas, 2004, p. 460.

² Pavyzdžiui, <<http://www.google.lt/>>, <<http://www.search.lt/>>, <<http://www.altavista.com>>, <<http://www.excite.com>>, <<http://www.yahoo.com>> ir kt.

³ Priklausomai nuo to, ko ieškoma, tai gali būti atskiras žodis, pavyzdžiui, „domenas“, „teisė“, „registracija“ ir pan., arba žodžių junginys, terminas, įmonės ar prekės ženklo pavadinimas, internete paskelbto straipsnio ar knygos autorius ir pan.

⁴ TURBAN, E.; KING, D.; VIEHLAND, D.; LEE, J. *Electronic commerce 2006: a managerial perspective*. USA: Upper Saddle River, 2006.

⁵ Pavyzdžiui, 10.250.15.204, 193.219.40.3.

⁶ CIVILKA, M.; LAMANAUSKAS, T.; OSINAITĖ, G.; SAULIŪNAS, D.; ŠTITILIS, D.; TOLIUSIS, S.; ULEVIČIUS, L. *Informacinių technologijų teisė*. Vilnius: NVO Teisės Institutas, 2004, p. 461.

techniškai, nes svarbu pažymėti, jog šis informatikos terminas turi atitikti ne tik kompiuterinį, bet ir socialinį, o ypač lingvistinį, kontekstą. Kauno technologijos universiteto Informacinių technologijų plėtros instituto pateiktas terminas kritikuotinas dviem aspektais. Pirma, jį sudarantis socialinis aspektas („interneto“ ir „simbolinis pavadinimas“) yra sumenkintas. Yra nuomonių, jog labai dažnai pavadinimas nėra joks „simbolinis“, kai jis visiškai sutampa su organizacijos pavadinimu arba su prekės ženklo raidine išraiška. Galbūt pavadinimas yra simbolinis kompiuteriams, tačiau ne žmonėms. Internetinio pavadinimo simboliškumo požymis nėra esminis, todėl nėra priežasčių, dėl kurių *domeno vardo* terminą reikėtų keisti, pavyzdžiui, kad ir į *domeno simbolinį pavadinimą*. Taigi, nors pasiūlytas terminas yra parankus kompiuterių specialistams, tačiau tai nėra pakankamas pagrindas jį vartoti verslininkams, teisininkams, ir visiems kitiems interneto vartotojams. Antra, ir svarbiausia, šis terminas yra gremėzdiškas ir nepatogus vartoti, todėl mažai tikėtina, kad visuomenėje jis prigytų. Penkių žodžių darinys praranda termino požymius, nes terminai tam ir kuriami, kad vienu ar dviem žodžiais apibrėžtų kokį nors daiktą, reiškini, santykį ir pan. Todėl pateiktas terminas greičiau galėtų būti termino *domeno vardas* apibrėžimu, o ne terminu, atliekančiu *domeno vardo* sinonimo funkciją⁷.

Dėl tinkamo termino pasirinkimo savo nuomonę yra išsakęs (online.lt) administratorius Valdas Palubinskas, manantis, jog *domain* nėra adresas ar kažkoks „simbolinis adresų srities pavadinimas“, pagal jį *domain* yra valda (nuosavybės sritis tėvonija). Tai ne techninė, o teisinė sąvoka, reiškianti priklausomybę šeimininkui, nuomininkui, savininkui ir žyminti jo paslaugos, prekės ar autorinio kūrinio pavadinimą, todėl siaurąja prasme patį žodį (*domain name*) siūlė vadinti „internetinis vardas“.

Svarbu pažymėti, kad 2003 metais buvo išleistas Valerijono Žalkausko „Šiuolaikinių kompiuterinių programų ir tinklų žodynas“, kuriame pateikiamas angliško termino *domain name* vertimas į lietuvių kalbą – domeno vardas. Šis žodynas išleistas neprieštaraujant Lietuvių kalbos komisijai, kas reiškia, jog tokį vertimą galima laikyti patikimu ir tinkamu angliškos sąvokos *domain name* vertimu į lietuvių kalbą⁸.

Taigi atsižvelgiant į tai, kas buvo aptarta aukščiau, darytina išvada, jog terminas „domeno vardas“ lietuvių kalba yra vartojamas tinkamai, nes kiti siūlymai arba nesulaukė visuomenės pritarimo, arba dėl vienokių ar kitokių priežasčių (kaip sąvokos ilgumas) pagrįstai buvo atsisakyta tokį terminą vartoti. Todėl ir šiame darbe bus vartojamas terminas „domeno vardas“.

---

⁷ SAULIŪNAS, Darius. Domenų vardų teisės problemos. *Justitia*, 2004, Nr. 5, p. 47-50.

⁸ CIVILKA, M.; LAMANAUSKAS, T.; OSINAITĖ, G.; SAULIŪNAS, D.; ŠTITILIS, D.; TOLIUSIS, S.; ULEVIČIUS, L. *Informacinių technologijų teisė*. Vilnius: NVO Teisės Institutas, 2004, p. 461-462.

Domenas kaip ekonominis vienetas

Svarbu domeno vardą apibrėžti per jo ekonominę vertę, nes toks apibrėžimas nurodo domeno svarbą šių dienų verslo pasaulyje. Visų pirma, pasirinktas domenas „veikia“ specifinėje srityje (terpėje) – internete.

Internetas pats savaime svarbus tuo, jog išplėtė konkurencijos mastą suteikdamas galimybę pateikti prekes ir paslaugas potencialiai didžiulei viso pasaulio rinkai mažesniais kainomis. Todėl interneto dėka daugelis net naujai įsteigtų įmonių gali greitai sugebėti konkuruoti su jau veikiančiomis atitinkamoje rinkoje įmonėmis. Tiek didelės, tiek mažos įmonės kuria savo interneto svetaines, kad pasiektų potencialius klientus. Pastebėtina, kad gali susidaryti tokia situacija, kad įmonė, kuri daug dėmesio skiria tinklapiui ir pateikiamos medžiagos išdėstymui, gali pasirinkti netinkamą domeno vardą (sunkus, ilgas pavadinimas, neturintis prasminio žodžio ir pan.).

Kita vertus, domenas gali būti tinkamai pasirinktas (atsižvelgiant į prekes ar paslaugas, kurias norima teikti, ar į tikslą, kuriam sukuriamas interneto tinklapis), tačiau jis gali būti teisiškai nesaugus. Pavyzdžiui, pasirinktas domenas gali konfliktuoti su prekių ženklo savininko arba kito asmens turimomis teisėmis⁹.

Daug kur teisinėje literatūroje pabrėžiama, kad įmonė turėtų registruoti domeno vardą kaip galima greičiau¹⁰, nes priešingu atveju gali susidaryti tokia situacija, jog veikianti įmonė, norinti registruoti domeną tokį patį kaip ir jos pavadinimas (kadangi tokius adresus lengva įsiminti ir naudoti, domenų vardai tampa įmonių identifikatoriais ir vis dažniau atlieka prekių ženklų vaidmenį¹¹), gali gauti neigiamą registratoriaus atsakymą, nes toks pavadinimas jau bus užimtas.

Taigi rekomenduojama įgijus tam tikras teises, pavyzdžiui, turint prekės ženklą, įregistravus įmonės pavadinimą ar kitais sutartiniais pagrindais turint teisę į atitinkamą pavadinimą ar prekės ženklo raidinę išraišką, ir norint tokios veiklos pagrindu vykdyti marketinginę veiklą savo interneto svetainėje, registruoti pasirinktą pavadinimą kaip domeno vardą. Kitu atveju, gali reikėti įrodinėti savo teisių ankstesnį buvimą lyginant su kitu subjektu arba to subjekto nesažiningumą – taigi tai jau būti ginčų sprendimas, kuris visada susijęs su išlaidomis.

---

⁹ GUOBY, V. Domenų vardai: kaip tinkamai juos pasirinkti. *Pramoninės nuosavybės apsauga*, 2003, Nr. 4, p. 38-45.

¹⁰ HARPIN, S. *KICK-STARTER.COM: The definitive European Internet start-up guide*. Great Britain: Macmillan Press, 2000, p. 242-243.

¹¹ GUOBY, V. Ginčų dėl domenų vardų sprendimas. *Pramoninės nuosavybės apsauga*, 2002, Nr. 2, p. 12.

.eu domeno raida

.eu yra palyginus naujas aukščiausio lygio domenas, kuris nepakeičia esamų nacionalinių valstybių kodų aukščiausio lygio domenų Europos Sąjungoje, tačiau papildo juos.

Pažymėtina, kad domeno pavadinimas „eu“ buvo pasirinktas ne atsitiktinai. Pats trumpinys identifikuoja Europos Sąjungą kaip erdvę, kurioje sudaromos sąlygos spartesnei verslo plėtrai, nesudarant tam dirbtinių kliūčių.

Vienas iš privalumų, jog Europos įmonės turi galimybę išsiskirti konkurencingoje bendrijos rinkoje ir už jos ribų. Taip pat, kaip dar vienas privalumas, dažnai nurodoma, jog .eu domeno buvimas suteikia didesnę teisinį aiškumą, nes iki tol įmonių internetiniai adresai būdavo registruojami vienoje šalyje¹². eu sudaro galimybę sukurti vieną visos Europos Sąjungos internetinę tapatybę ir taikyti vieną bendrą taisyklių rinkinį¹³.

Tačiau yra ir kitų nuomonių. Pavyzdžiui, George Christou ir Seamus Simpson teigia, jog tokia sistema, kokia dabar galioja registruojant .eu domeną, yra ydinga, nes savo esme internetas yra „be sienų“ ir turėtų būti reguliuojamas pačios interneto visuomenės, o ne institucijų. Pavyzdžiui, Europos Komisija yra priėmus teisės aktus, nustatančius .eu domeno įdiegimo, registracijos principus ir pan. Toks reglamentavimas nėra geras, nes informacinių technologijų spartus vystymasis yra daug toliau pažengęs ir dažnai teisės aktai nebespėja suregulmentuoti visų santykių. Minėti autoriai siūlo silpninti norminį reglamentavimą, o daugiau vadovautis „soft law“ – elgesio kodeksais ir pan. Toks savireguliacijos metodas savo esme daug priimtinesnis ir lengviau pritaikomas šių dienų informacinės visuomenės reglamentavimo kontekste, nei griežtai nustatytos formos taisyklės.

Nuo pačio interneto atsiradimo jo veiklos reglamentavimas buvo paliktas pačios interneto visuomenės savireguliacijai, kas sudarė sąlygas atsirasti internetiniams papročiams¹⁴ bei įvairiems elgesio kodeksams. Autorių nuomone, tokio reglamentavimo pilnai pakanka, be to, Europos Sąjungos institucijos teisė leisti teisės aktus laikytina

---

¹² Tai nacionaliniai aukščiausio lygio domenai, paprastai pasibaigiantys tos valstybės pavadinimo trumpiniu, pavyzdžiui, lt, lv, uk ir pan.

¹³ European Commission Information Society and Media. 2005 m. gruodžio 7 d. pradeda veikti jūsų pavadinimas .eu. Informacinis biuletinis [interaktyvus]. 2005, Nr. 17 [žiūrėta 2007-03-05]. Prieiga per internetą: <http://ec.europa.eu/information_society/doc/factsheets/055-doteu-lt.pdf>.

¹⁴ Pavyzdžiui, nerekomenduojama rašyti didžiosiomis raidėmis, nes tai būtų suprantama kaip rėkimas, taip pat rekomenduojama vengti viešuose fornuose keiksmažodžių ir kitų necenzūrinių žodžių, nesiuntinėti be reikalo ir be tikslo daug elektroninių laiškų įvairiems adresatams ir pan.

daugiau kaip interesų stiprinimas naujoje srityje ir tokį reguliavimą siūlo priskirti prie Europos Sąjungos politinio įsikišimo į naują sritį pasireiškimo būdų¹⁵.

Kita vertus, nepaisant įvairių nuomonių, svarbu pastebėti, kad net ir kritikuojama sistema nėra bloga, nes galima išvelgti tam tikrą valdžių padalijimo principą, kuris užtikrina bent jau konceptualiai ne tik procedūrų, bet ir viso proceso skaidrumą.

Reikėtų vadovautis klasikiniu valdžių padalijimo principu:

- *leidžiamoji* – šiuo atveju tik viena kompetentinga institucija pagal šį principą turi reglamentuoti domenų vardų registravimo ir naudojimo politiką;
- *vykdomoji* – pavyzdžiui, interneto paslaugų teikėjai vykdo nustatytą politiką sudarydami sutartis su domenų vardų registratoriais;
- *teisminė* – nešališki arbitrai nagrinėja ginčus dėl domenų vardų „piratavimo“ ir pan., o visus kitus ginčus – teismai¹⁶.

Toks modelis leidžia tinkamai įgyvendinti priskirtas funkcijas ir suteikia institucijoms skaidrumo administruojant ir registruojant domenus. Todėl iš principo tokia sistema, kokia yra įtvirtinta registruojant ir administruojant .eu domenų vardus, yra tinkama, nes, pirma, pagrindinius „rėmus“ ir principus nustatė Europos Komisija, į kuriuos atsižvelgiant buvo priimti kiti aktai jau detalai reglamentuojantys .eu domenų vardų registravimą ir ginčų sprendimą. Antra, registravimą atlieka akredituoti registratoriai, bet ne pats registras. Trečia, yra sukurta speciali ginčų nagrinėjimo sistema. Taigi toks modelis, koks yra pasirinktas .eu domenų vardų registravimui, leidžia tikėtis, kad skaidrumas bei „stabdžių ir atsvaros sistema“ veikia ir praktiškai yra įgyvendinta.

Kaip jau buvo minėta, kuriant .eu aukščiausio lygio domeniui būtiną reglamentavimo sistemą, visų pirma, buvo priimtas 2002 m. balandžio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 733/2002 dėl .eu aukščiausio lygio domeno įdiegimo. Šiame reglamente buvo nustatyta, kad naująjį aukščiausio lygio domeną turėtų tvarkyti ir valdyti privati pelno nesiekianti organizacija, vadinama .eu registru.

Paskelbus kvietimą dalyvauti konkurse, 2003 metais gegužės mėnesį Komisija .eu registru pasirinko EURid – <http://www.eurid.org>, Belgijos, Italijos ir Švedijos organizacijų konsorciumą.

Po to buvo priimtas 2004 m. balandžio 28 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 874/2004 nustatantis .eu aukščiausio lygio domeno įdiegimo ir funkcijų viešosios tvarkos

---

¹⁵ CHRISTOU, G.; SIMPSON, S. The Internet and Public-Private Governance in the European Union. Cambridge University Press [interaktyvus]. 2006, [žiūrėta 2007-03-07]. Prieiga per internetą: <<http://journals.cambridge.org/action/login>>.

¹⁶ SAULIŪNAS, Darius. Domenų vardų teisės problemos. *Justitia*, 2004, Nr. 5, p. 54.

taisykles bei registracijai taikomus principus. Taigi šis reglamentas nustatė viešosios tvarkos taisykles tokiais klausimais, kaip ginčytini ir piktnaudžiavimo atvejai, registruojant domenų vardus, intelektinė nuosavybė ir kitos teisės, kalbos pasirinkimo klausimas, geografinės sampratos bei neteisminis ginčų sprendimas.

Prieš priimant reglamentą Interneto korporacija paskirties pavadinimams ir skaičiams (angliškai – Internet Corporation for Assigned Names and Numbers, o sutrumpintai – ICANN), atsakinga už viso pasaulio domenų pavadinimų sistemą, ir Komisija susitarė dėl .eu domeno¹⁷. 2005 metų kovo 21 dieną ICANN oficialiai pripažino Komisijos pasirinktą EURid kaip Europos Sąjungos paskirtą organizaciją .eu domenui valdyti, o 2005 metų gegužės 2 dieną .eu domenas buvo įtrauktas į domenų pavadinimų sistemą.

Po to per kelis mėnesius buvo atlikti kiti paruošimai, sudarantys galimybę registruoti .eu domeną. Taigi registras akreditavo kelis registratorius – bendroves, kurioms buvo suteikta prieiga prie EURid automatizuotų sistemų. Be to, registras taip pat patvirtino registracijos politiką, kuri numatė visas administravimo taisykles, nustatančias kaip registruoti domenų vardus¹⁸.

---

¹⁷ George Christou ir Seamus Simpson savo straipsnyje teigia, jog ICANN ne iš karto sutiko su .eu domeno sistemos kūrimu. Pirminis ICANN požiūris buvo neigiamas, tiek siekiamu statutiniu reglamentavimu, tiek pačios sistemos atsiradimu. Minėti autoriai Europos Sąjungos veiklą domenų srityje įvardijo kaip marginalinę, nes ilgą laiką apsiribojo tik stebėjimu ir informacijos rinkimu. Be to, ICANN visada pasisakė už savireguliaciją ir valstybės nesikišimą į šią veiklą, kurią, jo manymu, tinkamai reguliavo privačios institucijos bei pati interneto visuomenė. Todėl tik pasinaudojus privačių subjektų įtaka, buvo pritarta .eu domeno sistemos kūrimui.

¹⁸ European Commission Information Society and Media. 2005 m. gruodžio 7 d. pradeda veikti jūsų pavadinimas .eu. Informacinis biuletenis [interaktyvus]. 2005, Nr. 17 [žiūrėta 2007-03-05]. Prieiga per internetą: <http://ec.europa.eu/information_society/doc/factsheets/055-dot.eu-It.pdf>.

Bendroji .eu domeno registravimo tvarka

Svarbu pabrėžti, jog .eu domeno registravimas vyksta tam tikra tvarka, tam tikrais etapais, kurie žemiau pateikiami kaip esminiai žingsniai, norint įregistruoti .eu domeną.

Subjektai

Pirmame etape registratorius turi patikrinti, ar subjektas atitinka bendruosius kriterijus. Registras registruoja .eu domenų vardus tik tada, kai to prašo subjektai, kurie yra:

- įmonė, kurios registruotas biuras, centrinė administracija arba pagrindinė verslo vieta yra Bendrijoje, arba
- organizacija, įsteigta Bendrijoje, nepažeidžiant nacionalinių įstatymų, arba
- Bendrijoje gyvenantis fizinis asmuo¹⁹.

Taigi pilietybė nėra .eu domeno vardo registracijos priėmimo kriterijus, toks kriterijus – gyvenamoji vieta.

.eu domeno registracijos tvarkos²⁰ (toliau – Registracijos tvarka) 1 skirsnyje papildomai nurodoma, kad Bendrijos dalimi laikomos šalys ir teritorijos išvardytos 1 priede (pvz. Farerų salos, Grenlandija, Andora, Islandija, Monakas, Norvegija, San Marinas, Šveicarija, Turkija, Vatikano miestas ir kt.).

Tokiu subjektų apribojimu siekiama įtvirtinti .eu domeno kaip regioninio atpažinimo ženklo vartojimą apibrėžtoje teritorijoje. Kaip jau buvo minėta anksčiau, vieni iš .eu domeno tikslų – suvienyti Europos Sąjungą, mažinti barjerus tarp valstybių narių ir sudaryti kuo palankesnes sąlygas verslui. Be abejo, .eu domenas atlieka ir svarbiausią funkciją – informacinę, nurodydamas subjekto priklausymą atitinkamam regionui.

Galimumas ir techniniai reikalavimai

Prieš pildydamas domeno vardo registracijos paraišką, registrantas turi patikrinti, ar pageidaujamas domeno vardas atitinka .eu domeno vardo registracijos nuostatų ir

---

¹⁹ 2002 m. balandžio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 733/2002 dėl .eu aukščiausio lygio domeno įdiegimo, 4 str. 2 d. b p. (OL, 2002 L 113, p. 1)

²⁰ .eu domeno vardo registracijos tvarka [interaktyvus], [žiūrėta 2007-02-25]. Prieiga per internetą: <http://www.eurid.org/images/Documents/V2_Reg_Policy/regpolicy%20v2%200_lt.pdf>.

sąlygų²¹ (toliau – Nuostatos ir sąlygos) 2 skirsnio 2 dalyje nustatytus galimumo ir techninius reikalavimus, t.y:

- vardas turi būti neužimtas, t.y. kai:
  - dar nėra įregistruotas kaip domeno vardas;
  - nėra rezervuotas, užblokuotas arba toks apie kurį registruoti pranešta kaip apie „neregistruotiną“ pagal viešosios tvarkos taisykles, išskyrus atvejus, kai nurodyta kitaip;
  - dėl jo nebuvo pateikta paraiška registracijos etapais laikotarpiu, išskyrus atvejus, kai registras jį padarė galimą pagal „Sunrise“ taisykles;
- vardai, atitinkantys pateiktus techninius reikalavimus:
  - mažiausiai 2 standartinės lotyniškos abėcėlės simboliai, pasirinkti iš raidžių nuo „a“ iki „z“, skaitmenų nuo „0“ iki „9“ ir brūkšnelis („-“);
  - daugiausia 63 simboliai (neįskaitant priesagos „eu“);
  - brūkšnelis („-“) negali būti pradžioje arba pabaigoje;
  - nebūtinai sudarytas iš „alpha 2“ šalies kodo, kaip nustatyta viešosios tvarkos taisyklėse.

Taigi, kaip jau buvo minėta, registrantas turi patikrinti, ar pageidaujamas domeno vardas atitinka Nuostatų ir sąlygų 2 skirsnio 2 dalyje nustatytus galimumo ir techninius reikalavimus, todėl registrantas privalo:

- patikrinti, ar pageidaujamas domeno vardas atitinka Nuostatų ir sąlygų 2 skirsnio 2 punktą;
- .eu WHOIS duomenų bazėje patikrinti, ar toks domeno vardas galimas²²; užblokuotų arba suspenduotų vardų sąrašė (paskelbtas registro interneto svetainėje)²³ esantys domeno vardai (dar) nėra tinkami registruoti;
- .eu „Sunrise WHOIS“ duomenų bazėje patikrinti, ar pageidaujamo domeno vardo buvo prašyta registracijos etapais laikotarpiu; be to, registracijos etapais laikotarpiu paprašytas vardas neturi būti prieinamas

---

²¹ .eu domeno vardo registracijos nuostatos ir sąlygos [interaktyvus], [žiūrėta 2007-02-25]. Prieiga per internetą: <http://www.eurid.org/images/Documents/V2_Trms_Cond/terms%20conditions%20v2.lt.pdf>.

²² WHOIS paieška [interaktyvus], [žiūrėta 2007-03-05]. Prieiga per internetą: <<http://www2.whois.eu/whois/GetDomainStatus.htm>>.

²³ Užblokuotų ir suspenduotų domenu sąrašai [interaktyvus], [žiūrėta 2007-03-05]. Prieiga per internetą: <<http://www.eurid.eu/content/view/21/38/lang,en>>.

bendrai registracijai tol, kol registras pagal „Sunrise“ taisyklės nuspręs, ar tas domeno vardas yra galimas²⁴.

Registratoriai

Domeno vardai gali būti įregistruoti (o registracijos gali būti tik pratęsimos) registre tik naudojantis registratoriaus paslaugomis; registratorius veikia registranto vardu²⁵.

Subjektas, norėdamas tapti akredituotu registratoriumi, privalo su registru pasirašyti sutartį²⁶, kurioje nurodoma, kad registratoriui suteiktos teisės nėra išimtinės. Be to, EURid savo nuožiūra gali paskirti kitus registratorius.

Kreipiantis dėl akreditavimo, visi subjektai, norintys tapti registratoriais, privalo nurodyti kalbas, kuriomis jie turi galimybes teikti registravimo paslaugas. Tai turi būti bent viena iš oficialių Europos Sąjungos kalbų. Pavyzdžiui, Lietuvoje visi akredituoti registratoriai nurodo dvi kalbas: lietuvių ir anglų.

Svarbu, jog registratoriai, neturintys veikiančios interneto svetainės, kurioje jie galėtų paskelbti savo pasiūlymus ir kontaktinius duomenis, pagal sutartį su registru laikomi neaptarnaujančiais klientų, todėl registratorius privalo turėti veikiančią interneto svetainę – tai viena iš būtinų sąlygų.

Norėdamas pateikti domeno vardo registracijos paraišką, registrantas turi iš registro interneto svetainėje esančio sąrašo pasirinkti registro akredituotą registratorių. Pažymėtina, kad Lietuvoje yra keturi akredituoti registratoriai: UAB "Lanteka", KTU Informacinių technologijų plėtros institutas, UAB "Interneto vizija" ir UAB „INTERDATA“²⁷

Pateikdamas domeno vardo registracijos paraišką, registrantas su registru sudaro sutartį. Nuostatos ir sąlygos bei visos kitos esamu momentu taikomos taisyklės yra pateiktos registro interneto svetainėje²⁸.

---

²⁴ Pateikus paraišką registruoti domeno vardą, yra suteikiama apsauga tam domeno vardui – jis rezervuojamas, tačiau subjektas gali taip ir neįregistruoti pasirinkto domeno vardo, todėl po kurio laiko tas domeno vardas tampa prieinamas visiems norintiems.

²⁵ .eu domeno vardo registracijos tvarkos 3 skirsnis [interaktyvus], [žiūrėta 2007-02-25]. Prieiga per internetą: <http://www.eurid.org/images/Documents/V2_Reg_Policy/regpolicy%20v2%200.lt.pdf>.

²⁶ Sutarties pavyzdys [interaktyvus], [žiūrėta 2007-03-05]. Prieiga per internetą: <http://www.eurid.eu/images/Documents/V2_RA_Sample/sample%20regagr_v2.lt.pdf>.

²⁷ Akredituotų registratorių sąrašas [interaktyvus], [žiūrėta 2006-12-12]. Prieiga per internetą: <<http://list.eurid.eu/registrars/ListRegistrars.htm?lang=en>>.

²⁸ The European Registry of Internet Domain Names [interaktyvus], [žiūrėta 2006-12-12]. Prieiga per internetą: <<http://www.eurid.eu/en/general>>.

Svarbu, jog registras turi teisę panaikinti domeno vardą savo paties iniciatyva, jei registrantas pažeidžia taisykles. Tokia nuostata yra įgyvendinta tinkamai, nes registrantas gali susipažinti su visais teisės aktais bei visomis taisyklėmis registro interneto tinklapyje, todėl toks reikalavimas yra pagrįstas ir suprantamas. Kaip ne visai tinkamą informacijos pateikimo pavyzdį galima pateikti KTU Informacinių technologijų plėtros instituto interneto svetainę²⁹, kurioje nėra pateikta visos informacijos, tačiau yra daromos nuorodos į registro svetainę.

Kita vertus, kitų trijų registratorių interneto tinklapiuose pateikta dar mažiau informacijos apie .eu domeno registravimą. Tokios tendencijos nėra geros, nes potencialiems registrantams sudėtinga susigaudyti ir susirasti visą reikiamą informaciją, todėl KTU Informacinių technologijų plėtros instituto interneto svetainė laikytina išsamiausiai pateikianti informaciją (noras ir ne visą).

Informacijos pateikimo klausimas svarbus gali būti ateityje, jeigu kiltų ginčų dėl naudojimosi sąlygų ar su intelektinėmis ar kitomis pirmumą užtikrinančiomis teisėmis susijusiais klausimais tarp registranto ir registratoriaus.

.eu domeno vardo paraiška

Domeno vardo paraiška bus laikoma užpildyta, jei registrantas registruoti pateiks mažiausiai šią informaciją:

- pilną registranto vardą (kai nėra nurodytas įmonės arba organizacijos vardas, domeno vardo registracijos prašantis asmuo bus laikomas registrantu; jei nurodytas įmonės arba organizacijos pavadinimas, tada registrantu laikoma įmonė arba organizacija);
- adresą ir Bendrijos šalies pavadinimą:
  - kur yra registranto oficiali būstinė, centrinė administracija arba pagrindinė įmonės verslo vieta;
  - kur yra įkurta registranto organizacija;
  - kur registrantas gyvena;
- registranto elektroninio pašto adresą (arba jo atstovo);
- registranto (arba jo atstovo) telefono numerį;
- prašomą domeno vardą;

---

²⁹KTU Informacinių technologijų plėtros instituto kaip domeno registratoriaus internetinė svetainė [žiūrėta 2007-03-05], [interaktyvus]. Prieiga per internetą: <<http://www.domreg.lt>>.

- ADR procedūrų kalba, kaip nurodyta ginčų dėl .eu domeno sprendimų taisyklių³⁰ 3 pastraipos a punkte, yra registranto ir registro registracijos sutarties kalba pagal viešosios tvarkos taisyklių 22 straipsnio 4 dalį³¹.

Registras turi teisę atmesti domeno vardo registracijos paraišką arba panaikinti domeno vardą, jei registrantas pateikia neišsamią arba netikslią informaciją.

Registrantas turi užtikrinti, kad turi veikiantį elektroninio pašto adresą, kuris reikalingas palaikyti ryšius su registru ir ADR³² paslaugų teikėju³³. Jei registru pateiktas adresas nėra veikiantis, registras turi teisę atmesti domeno vardo registracijos paraišką arba net panaikinti domeno vardą pagal 12 skirsnyje nurodytą tvarką³⁴.

Kaip jau buvo minėta, negalima domeno vardo registracijos paraiškos pateikti tiesiai registru, todėl domeno vardų gali būti prašoma tik naudojantis registre registruoto ir akredituoto registratoriaus paslaugomis.

WHOIS duomenų bazė

Kai domeno vardas yra užregistruotas, su registracija susijusi informacija yra saugoma WHOIS duomenų bazėje pagal nustatytas WHOIS veiklos taisykles³⁵.

Registruojant domeno vardą prašoma, kad registrantas sutiktų su registro nuostatomis ir sąlygomis, pagal kurias registru suteikiamas leidimas savo interneto svetainėje pateikti kai kuriuos asmeninius duomenis kartu su kita technine informacija, kad būtų užtikrinamas domeno vardu sistemos skaidrumas.

Šios WHOIS duomenų bazės paskirtis – pateikti administraciniu ir techniniu požiūriu tikslią bei naujausią kontaktinę informaciją, susijusią su domeno vardų tvarkymu.

Tam, kad nebūtų piktnaudžiaujama WHOIS duomenų bazėje esančiais asmeniniais duomenimis, peržiūros metu, registras atlieka tokius veiksmus:

- kiekvienam, kuris pateikia WHOIS užklausa, duodamas automatiškai sudaromas atsitiktinis kodas, kuris turi būti įvestas prieš gaunant atsakymą į

³⁰ Ginčų dėl .eu domeno sprendimo taisyklės [interaktyvus], [žiūrėta 2007-02-25]. Prieiga per internetą: <http://www.adr.eu/html/lt/adr/adr_rules/adr%20rules_lit.pdf>.

³¹ .eu domeno vardo registracijos tvarkos 5 skirsnis [interaktyvus], [žiūrėta 2007-02-25]. Prieiga per internetą: <http://www.eurid.org/images/Documents/V2_Reg_Policy/regpolicy%20v2%200_lt.pdf>.

³² ADR (*alternative dispute resolution*) – alternatyvus ginčų sprendimo būdas.

³³ ADR paslaugų teikėjas - Arbitražo teismas prie Čekijos Respublikos ūkio rūmų ir Čekijos Respublikos žemės ūkio rūmų (Čekijos arbitražo teismas), kurio buveinė Prahoje.

³⁴ .eu domeno vardo registracijos tvarkos 12 skirsnis [interaktyvus], [žiūrėta 2007-02-25]. Prieiga per internetą: <http://www.eurid.org/images/Documents/V2_Reg_Policy/regpolicy%20v2%200_lt.pdf>.

³⁵ .eu domeno vardo WHOIS politika [interaktyvus], [žiūrėta 2007-02-25]. Prieiga per internetą: <http://www.eurid.org/images/Documents/WHOIS_Policy/whois_lt.pdf>.

pateiktą užklausą. Kodo pateikimas paveikslėlio, o ne teksto pavidalu užkerta kelią lengvam sistemos automatizavimui, gaunant duomenis (t.y. negalima sukurti tokios programos, kuris lengvai nuskaitytų raidžių ar skaičių kombinaciją; pateikiant kodą paveikslėlio pavidalu subjektas kiekvieną kartą turi įvertinti (pamatyti) paveikslėlio turinį);

- elektroninio pašto adresai ir, jei paskelbta, pašto adresai, telefonų ir faksų numeriai rodomi kaip paveikslėliai, o ne kaip tekstas; todėl sunku automatizuoti duomenų gavimą;
- nėra galima paieška pagal daugiau kriterijų, taip pat nėra galimos ir kitos paieškos galimybės pagal vardą, elektroninio pašto adresą, adresą, fakso arba telefono numerius;
- visi, WHOIS duomenų bazėje norintys pateikti užklausą, pirmiausia turi perskaityti ir sutikti su WHOIS teisiniu pareiškimu bei nuostatomis ir sąlygomis, kur naudotojas informuojamas, kad WHOIS paslaugos teikiamos tik informavimo tikslais. Be to, pateikdamas užklausą naudotojas privalo sutikti, kad nenaudos informacijos nepageidaujamiems komerciniams pranešimams, taip pat jokiai tikslinei reklamai siųsti³⁶.

.eu domeno vardo registracija ir jos panaikinimas

Iš esmės domeno vardo termino pratęsimas yra automatinis.

Registras turi teisę atšaukti domeno vardo registraciją, pateikęs prašymą registratoriui: registratorius yra vienintelis asmuo, galintis registrai pateikti prašymą, atšaukti registraciją. Registrantas negali tiesiai registrai pateikti prašymo atšaukti registraciją.

Jei registras iš registratoriaus gauna prašymą dėl atšaukimo pagal Nuostatų ir sąlygų 6 skirsnio 2 dalį ir 9 skirsnį, jis nedelsdamas suspenduoja atitinkamą domeno vardą 40 (keturiasdešimt) kalendorinių dienų nuo atšaukimo prašyme nurodytos datos arba nuo atšaukimo prašymo pateiktos datos, jei tame prašyme nurodyta data yra ankstesnė už nurodytą datą.

Per šį 40 (keturiasdešimties) dienų laikotarpį:

- (i) registrantas gali prašyti, kad registratorius suaktyvintų suspenduotą domeno vardą, o registratorius turi informuoti registrą apie tokį prašymą;

---

³⁶.eu domeno vardo WHOIS politikos 2.5. punktas [interaktyvus], [žiūrėta 2007-02-25]. Prieiga per internetą: <http://www.eurid.org/images/Documents/WHOIS_Policy/whois_lt.pdf>.

- (ii) registrantas gali prašyti paskirti naują registratorių, kad būtų pakeistas senas registratorius (netiesiogiai suaktyvindamas domeno vardą)³⁷.

Jei per nurodytą keturiasdešimties dienų laikotarpį nevyksta joks suaktyvinimas ar perdavimas, arba jei registras negauna susijusių mokesčių, domeno vardas tampa prieinamas bendrai registracijai. Nėra kompensuojami mokesčiai, sumokėti už pradinę domeno vardo registraciją (arba pratęsimus).

Registras gali panaikinti domeno vardą savo nuožiūra dėl šių priežasčių:

- (i) nepadengtos registratoriaus skolos registruojant;
- (ii) registrantas neatitinka bendrų tinkamumo kriterijų, pateiktų Reglamento Nr. 733/2002 4 straipsnio 2 dalies (b) punkte;
- (iii) registrantas pažeidžia nustatytas registravimo taisykles³⁸.

Labai svarbu tinkamai užpildyti domeno vardo registracijos prašymą, nes vienas iš atvejų, kai registras gali panaikinti domeną – registracijos sąlygų pažeidimas, suprantamas kaip bet koks esminis žemiau pateiktas netikslumas ar kitoks neatitikimas:

1. turi būti tiksliai nurodyta prašančios šalies pavadinimas;
2. elektroninis prašančiosios šalies patvirtinimas, kad ji atitinka bendruosius tinkamumo kriterijus, nustatytus Reglamento Nr. 733/2002 4 straipsnio 2 dalies b punkte (dėl subjektų tinkamumo, t.y kokie subjektai gali pateikti paraiškas registruoti .eu domeno vardą);
3. elektroninis prašančiosios šalies įsipareigojimas, kad ji laikysis visų registracijos sąlygų bei neteisminės ginčų sprendimo politikos.

Mažiausiai 14 (keturiolika) dienų prieš domeno vardo panaikinimą registras turi elektroniniu laišku pranešti registrantui ir (arba) registratoriui, kurio paslaugomis naudojantis buvo užregistruotas domeno vardas, kad registrantas turi laikytis savo įsipareigojimų.

Jei anksčiau paminėtos priežastys nepašalinamos per nurodytą laikotarpį, registras turi teisę panaikinti domeno vardą.

„Karantino“ periodas

Siekiant apsaugoti registrantą nuo nepageidaujamo domeno vardo ištrynimo, domeno vardui nustatomas „karantino“ periodas po jo ištrynimo, nepriklausomai nuo to,

---

³⁷.eu domeno vardo registracijos tvarkos 11 skirsnio 1 dalis [interaktyvus], [žiūrėta 2007-02-25]. Prieiga per internetą: <http://www.eurid.org/images/Documents/V2_Reg_Policy/regpolicy%20v2%200_It.pdf>.

³⁸.eu domeno vardo registracijos tvarkos 12 skirsnis [interaktyvus], [žiūrėta 2007-02-25]. Prieiga per internetą: <http://www.eurid.org/images/Documents/V2_Reg_Policy/regpolicy%20v2%200_It.pdf>.

ar tokio ištrynimo pageidauja registrantas, ar dėl to, jog domeno vardo registracijos terminas nebuvo atnaujintas. Be to, šio periodo metu domeno vardas ankstesnio registranto pageidavimu gali būti pakartotinai aktyvuotas. Taigi net ir pasibaigus domeno vardo registracijai kurį laiką dar yra tam tikra apsauga, kuri galioja domeno vardui.

Domeno vardas „karantine“ būna tam tikrą laiką, t.y:

- 3 (tris) mėnesius po pranešimo registrantui, prašančiam paskirti naująjį registratorių;
- 2 (du) mėnesius po registracijos nutraukimo³⁹.

Kol domeno vardas yra „karantine“, registrantas gali nurodyti nusiųsdamas prašymą, kad nori pasirinkti naują registratorių. Tokio prašymo pagrindu naujas registratorius įregistruos registranto pateiktą domeno vardą.

Šis „karantino“ periodas svarbus domeno vardo turėtojams, kurie dėl vienokių ar dėl kitokių priežasčių laiku nesumoka .eu domeno vardo pratęsimo mokesčio. Net ir pažeidus pareigą laiku mokėti mokesčius, .eu domeno vardo turėtojui suteikiama apsauga – pereinamasis laikotarpis, per kurį galima susimokėti mokesčius arba persigalvoti – ir vėl iš naujo prašyti, kad domeno vardas būtų aktyvuotas.

Domeno vardų suspendavimas, užblokavimas ir kaip pasekmė – panaikinimas

Registras gali suspenduoti bet kurį domeno vardą per 40 (keturiasdešimt) dienų, kai registras yra iš registratoriaus gavęs atšaukimo paraišką arba kai registras paprašo, kad registrantas pakeistų savo registratorių.

Registras gali suspenduoti bet kurį domeno vardą:

- a. kurį valstybės narės teismas laiko įžeidžiančiu, skleidžiančiu rasinę neapykantą, arba pažeidžiančiu viešąją tvarką, gavęs teismo sprendimą;
- b. kai registras yra informuotas, kad vyksta ADR procedūra arba teismo procesas, iki tokių procesų pabaigos ir pranešimo registruui apie susijusį sprendimą⁴⁰.

Po atitinkamos ADR procedūros specialisto sprendimo arba teismo nurodymo registras turi panaikinti bet kurį domeno vardą. Toks specialisto ar teismo sprendimas yra privalomas registruui. Taigi, jei yra kompetentingos institucijos sprendimas, kuriuo

---

³⁹Sutarties pavyzdys [interaktyvus], [žiūrėta 2007-03-05]. Prieiga per internetą:

<http://www.eurid.eu/images/Documents/V2_RA_Sample/sample%20regagr_v2_lt.pdf>.

⁴⁰.eu domeno vardo registracijos nuostatų ir sąlygų 9 skirsnio 3 dalis [interaktyvus], [žiūrėta 2007-02-25].

Prieiga per internetą:

<http://www.eurid.org/images/Documents/V2_Trms_Cond/terms%20conditions%20v2_lt.pdf>.

pripažįstama, kad tam tikras domeno vardas yra įžeidžiantis, nepadorus, skleidžiantis rasinę neapykantą ar pažeidžiantis viešąją tvarką, registras imasi atitinkamų veiksmų, kad toks domeno vardas nebūtų prieinamas.

Jeigu suspenduojamas domeno vardo naudojimas, tai kuri laiką, prieš visai ištrinant tokį domeną, dar galima rasti, jog, surinkus tokį interneto tinklapio adresą, bus nurodyta, kad ieškomas interneto tinklapis yra nepasiekiamas arba užblokuotas.

Svarbu pažymėti, kad registras gali panaikinti domeno vardo registraciją savo iniciatyva, be jokio neteisminio ginčių sprendimo tik tokiais pagrindais, kai:

- registruui nesumokėtos mokėtinios skolos;
- registrantas neatitinka vieno iš bendrųjų tinkamumo kriterijų;
- registrantas pažeidžia taisykles⁴¹.

Taigi pagrindų sąrašas, dėl kurių registras savo iniciatyva gali panaikinti domeno vardą yra baigtinis. Kitais pagrindais norint panaikinti domeno registraciją, reikia teismo ar kitos kompetentingos institucijos sprendimo.

Bet koks oficialus registro ir registranto bendravimas vyksta elektroniniu paštu. Visas registro ir registranto bendravimas turi vykti viena iš oficialių Europos Sąjungos kalbų⁴².

Nuostatoms ir sąlygoms bei visiems registro ir registranto susitarimams taikomi Belgijos įstatymai. Ginčo, nesutarimo arba pretenzijų tarp registro ir registranto atveju, Briuselio teismai (Belgija) turi išskirtinę teisingumo vykdymo teisę, išskyrus atvejus:

- Registrantas sutinka, kad ADR procedūras turi vykdyti vienas iš registro interneto svetainėje išvardytų paslaugų teikėjų. Be to, registrantas arba trečioji šalis turi teisę inicijuoti ADR procedūrą pagal taisyklėse nustatytą tvarką⁴³, jei atrodo, kad registro priimtas sprendimas prieštarauja domeno vardo registraciją reglamentuojantiems reglamentams.
- Registranto ir regulatoriaus, ADR procedūros kalba turi būti tos sutarties kalba. Kiekviena prieš registrą inicijuota ADR procedūra turi vykti anglų kalba.⁴⁴

---

⁴¹.eu domeno vardo registracijos nuostatų ir sąlygų 9 skirsnio 5 dalis [interaktyvus], [žiūrėta 2007-02-25]. Prieiga per internetą:

<http://www.eurid.org/images/Documents/V2_Trms_Cond/terms%20conditions%20v2_lt.pdf>.

⁴² Tokios nuostatos yra nustatytos tam, jog būtų įgyvendintas vienas iš bendrųjų Europos Sąjungos tikslų – kad valstybės narės galėtų dalyvauti visuomeniniame gyvenime vartodamos savo gimtąją kalbą, išlaikyti savo savitumą bei įtvirtinti lygiateisiškumą ir toleranciją.

⁴³ Ginčų dėl .eu domeno sprendimo taisyklės [interaktyvus], [žiūrėta 2006-12-05]. Prieiga per internetą: <http://www.adr.eu/html/lt/adr/adr_rules/adr%20rules_lit.pdf>.

⁴⁴.eu domeno vardo registracijos nuostatų ir sąlygų 16 skirsnis [interaktyvus], [žiūrėta 2007-02-25]. Prieiga per internetą:

<http://www.eurid.org/images/Documents/V2_Trms_Cond/terms%20conditions%20v2_lt.pdf>.

Nors įtvirtinta bendra nuostata, kad visiems registro ir registranto susitarimams taikomi Belgijos įstatymai, tačiau šalys, kilus ginčui, paprastai pasirenka ADR procedūras.

Toks pasirinkimas yra sąlygotas kelių priežasčių. Pirma, ginčai išsprendžiami žymiai greičiau nei teismuose. Antra, ginčo nagrinėjimas šalims kainuoja mažiau nei lygiai toks pats ginčas būtų nagrinėtas teisme. Trečia, ADR procedūroms galima pasirinkti asmenis, kurie (kuris) spręs ginčą. Taigi dažniausiai asmuo, kuris sprendžia tarp šalių kilusį ginčą yra tos srities profesionalas⁴⁵, todėl pagrįsta tikėtis, kad kilęs ginčas bus išspręstas „teisingosios“ šalies naudai⁴⁶.

Atsižvelgiant į tai, kas buvo aptarta, galima daryti išvadą, jog ADR procedūros yra kur kas patrauklesnės, nei kad ginčą reikėtų spręsti Belgijos teismuose. Dėl šių priežasčių, nors ADR procedūros pradėjo veikti visai neseniai (kaip ir pati .eu domeno vardų registracija), daugelis subjektų jau spėjo įvertinti šių procedūrų privalumus⁴⁷.

---

⁴⁵ GUOBYŠ, V. Ginčų dėl domenų vardų sprendimas. *Pramoninės nuosavybės apsauga*, 2002, Nr. 2, p. 12-15.

⁴⁶ Dažnai kaip vieną didžiausių teismų trūkumų nurodomas, jog jie yra nespecializuoti, todėl paprastiems teisėjams yra palyginus sunku gilintis į tokią specifinę sritį. Dėl šios priežasties, pavyzdžiui, Lietuvoje, galima rasti visiškai skirtingų teismų sprendimų, nors faktinės aplinkybės bus panašios.

⁴⁷ Tokią išvadą galima daryti atsižvelgiantį jau išnagrinėtų arbitražo teismo sprendimų skaičių [interaktyvus], [žiūrėta 2007-03-05]. Prieiga per internetą: <<http://www.adr.eu/adr/decisions/index.php>>.

.eu „Sunrise“ taisyklės

Europos Parlamentas ir Taryba 2002 m. balandžio 22 d. priėmė Reglamentą (EB) Nr. 733/2002 dėl eu. aukščiausio lygio domeno įdiegimo. Kaip jau buvo minėta, tai vienas iš pirmųjų teisės aktų, kuris nustatė .eu domeno įdiegimo sistemą, subjektų kriterijus, kurie gali paduoti paraiškas .eu domeno vardo registracijai, .eu domenų registravimą etapais.

Iš teisės aktų sisteminės analizės galima daryti išvadą, jog .eu domeno vardų registravimas etapais buvo pasirinktas ne atsitiktinai: Tai padaryta sąmoningai, kad subjektinių teisų turėtojai galėtų spėti realizuoti savo teises ir būtų išvengta ginčų tarp asmenų, kurie, nors ir įregistravo atitinkamą domeno vardą pirmiau, bet neturi jokių subjektinių teisų į tą vardą. Registravimo etapais tvarka buvo norima ginti sąžiningų asmenų teisėtus interesus.

Laikoma, jog pateikta paraiška yra visiškai užpildyta, kai yra techniškai teisingai registruoti pateiktas domeno vardo registracijos prašymas, atitinkantis visus reikalavimus, nurodytus „Sunrise“ taisyklių⁴⁸ 3 skirsnyje.

Taigi yra nustatyta speciali registracija etapais – tai keturių mėnesių laikotarpis. Laikotarpis iki bendrosios domenų vardų registracijos pradžios. Tai reiškia, kad pasibaigus „Sunrise“ registracijos etapui, minėtos taisyklės nebus taikomos, o paraiškas reikės paduoti pagal bendrąsias taisykles⁴⁹.

Tokios taisyklės yra nustatytos 2004 m. balandžio 28 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 874/2004 nustatančiu .eu aukščiausio lygio domeno įdiegimo ir funkcijų viešosios tvarkos taisykles bei registracijai taikomus principus⁵⁰ (toliau dar kitaip vadinama – viešosios tvarkos taisyklėmis).

Kaip jau buvo minėta, šiame darbe minimas registras – tai EURid, ne pelno organizacija, visiškai integruota ir teisėtai veikianti pagal Belgijos įstatymus; organizacijos oficialioji būstinė registruota adresu Park Station, Wolwelaan 150, 1831 Diegem, Belgija.

Atkreiptinas dėmesys, jog „Sunrise“ taisyklės taikomos visoms paraiškoms, pateiktoms registracijos etapais periodo metu. Jei „Sunrise“ taisyklės prieštarauja ar yra nesuderinamos su registracijos tvarka, turi būti vadovaujama „Sunrise“ taisyklėmis.

---

⁴⁸ .eu „Sunrise“ taisyklės [interaktyvus], [žiūrėta 2007-03-05]. Prieiga per internetą: <http://www.eurid.eu/images/Documents/Sunrise_rules/sunrise_rules_lt.pdf>.

⁴⁹ Bendrųjų taisyklių pagrindinis principas yra „kas pirmas, tas laimi“.

⁵⁰ 2004 m. balandžio 28 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 874/2004 nustatantis .eu aukščiausio lygio domeno įdiegimo ir funkcijų viešosios tvarkos taisykles bei registracijai taikomus principus (OL, 2004 L 162, p. 40).

Taigi „Sunrise“ taisyklėms yra suteikta prioriteto teisė lyginant jas su bendraja registracijos tvarka.

Gavęs paraišką, registras elektroniniu paštu išsiunčia patvirtinimo pranešimą, kuriame turi būti pateikiama tokia informacija:

- domeno vardas, dėl kurio pateikiama paraiška;
- data ir laikas, kad registras gavo paraišką;
- pareiškėjo paraiškos vieta prašomo domeno vardo eilėje;
- terminas, iki kurio įforminimo įgaliotinis turi gauti reikiamus dokumentinius įrodymus⁵¹.

Gavęs išsamią ir techniškai teisingą paraišką, registras leidžia naudotis atitinkama su paraiška susijusia informacija, esančia „Sunrise WHOIS“ duomenų bazėje⁵².

Paraiškos įforminimo įgaliotinis turi gauti dokumentinius įrodymus per 40 (keturiasdešimt) kalendorinių dienų nuo dienos, kai registras gauna paraišką; kitaip paraiškos terminas bus laikomas pasibaigusiu.

Per pirmąjį registracijos etapais periodą tik ankstesnių teisių turėtojas ir licencijos turėtojas (kai taikoma) gali prašyti domeno vardų, kurie atitinka:

- registruotus šalių ar Bendrijos prekių ženklus;
- geografines nuorodas ir kilmės vietos nuorodas⁵³.

Per šį periodą viešojo administravimo institucijos gali teikti prašymus dėl geografinių nuorodų ar jų santraukų, kurios yra plačiai naudojamos ir žinomos atitinkamoje valstybėje, rezervavimo ir registravimo. Praleidus šį terminą, viešojo administravimo institucijos netenka pirmumo teisės į rezervavimą ir registravimą. Pavyzdžiui, yra rezervuoti ir registruoti tokie domenai kaip *druskininkai.eu*, *vilnius.eu*⁵⁴.

Per antrąjį registracijos etapais periodą tam tikrų ankstesnių teisių turėtojais gali prašyti domeno vardų, kurie atitinka:

- pirmiau išvardytas ankstesnių teisių rūšis;
- kitas ankstesnių teisių rūšis⁵⁵.

---

⁵¹.eu „Sunrise“ taisyklių 6 skirsnio 1 dalis [interaktyvus], [žiūrėta 2007-03-05]. Prieiga per internetą: <http://www.eurid.eu/images/Documents/Sunrise_rules/sunrise_rules_lt.pdf>.

⁵² Tai duomenų bazė, kurioje renkami duomenys apie pateiktas paraiškas ir užregistruotus .eu domeno vardus „Sunrise“ etapo metu.

⁵³.eu „Sunrise“ taisyklių 11 skirsnio 1 dalis [interaktyvus], [žiūrėta 2007-03-05]. Prieiga per internetą: <http://www.eurid.eu/images/Documents/Sunrise_rules/sunrise_rules_lt.pdf>.

⁵⁴ Informacija apie gautus prašymus ir priimtus sprendimus dėl viešojo administravimo institucijų teisės registruoti domenų vardus aukščiausio lygio domene .eu. Ryšių reguliavimo tarnybos interneto tinklapis [interaktyvus], [žiūrėta 2007-03-10]. Prieiga per internetą: <<http://www.rtt.lt/index.php?898458009>>.

⁵⁵.eu „Sunrise“ taisyklių 11 skirsnio 2 dalis [interaktyvus], [žiūrėta 2007-03-05]. Prieiga per internetą: <http://www.eurid.eu/images/Documents/Sunrise_rules/sunrise_rules_lt.pdf>.

Pažymėtina, kad .eu „Sunrise“ taisyklės nustato, jog per 40 (keturiasdešimt) kalendorinių dienų laikotarpį po registro sprendimo priėmimo registruoti tam tikrą domeno vardą, bet kuri suinteresuotoji šalis gali inicijuoti ADR procesą prieš registro sprendimą remdamasi tuo, kad sprendimas pažeidžia minėtas taisykles.

Svarbu pabrėžti, kad registras suaktyvina domeno vardą tik pasibaigus 40 (keturiasdešimt) dienų laikotarpiui su sąlyga, kad ADR procesas nebuvo inicijuojamas prieš registro sprendimą per 40 (keturiasdešimt) dienų laikotarpį⁵⁶. Taigi tam tikrą laikotarpį negalima naudotis domeno vardu. Toks domeno vardo suaktyvinimas reikšmingas tuo, jog tam tikra dalimi apsaugo sąžiningų asmenų interesus, nes reikia išlaukti terminą, per kurį yra suteikta teisė ginčyti atitinkamą domeno pavadinimą.

Ankstesnės teisės

Ankstesnės teisės suprantamos kaip bet kurios teisės apibrėžtos ir nurodytos Reglamento (EB) Nr. 874/2004 10 straipsnyje. Pagal minėto reglamentą ankstesnės teisės, *inter alia*, reiškia ir registruotų šalių ir Bendrijos prekės ženklus, geografinės nuorodas ar kilmės vietos nuorodas ir, tokia apimtimi, kokias juos gina šalies teisė valstybėje narėje, kurioje jie turimi: neregistruotus prekės ženklus, verslo identifikatorius, įmonių pavadinimus, pavardes ir skiriamuosius apsaugotų literatūros ir meno kūrinių pavadinimus.

Pažymėtina, jog *ankstesnių teisių* koncepcija nenustato jokios ankstesnių teisių hierarchijos, t.y. negali būti laikoma, kad teisės, pavyzdžiui, įgytos, užregistravus Bendrijos prekės ženklą yra viršesnės (pirmesnės), nei teisės įgytos, įregistravus prekės ženklą konkrečioje valstybėje narėje. Taip pat negali būti jokios konkurencijos tarp skirtingų ankstesnių teisių rūšių.

Pagal Reglamentą (EB) Nr.874/2004 nėra tokios sąvokos kaip *pirmenybės teisė* turinčios ankstesnės teisės. Savo esme visos ankstesnės teisės yra vienodai svarbios, ir kaip jau buvo minėta, neturi pirmumo viena kitos atžvilgiu. Nėra svarbu, kada ankstesnė teisė buvo registruota. Todėl gali atsitikti taip, jog keli subjektai gali turėti ankstesnes teises į konkretų domeno vardą. Tokiu atveju .eu domeno vardas priklausys tam, kas bus pirmas tinkamai padavęs paraišką registruoti domeno vardą⁵⁷.

---

⁵⁶ eu „Sunrise“ taisyklių 22 skirsnio 2 dalis [interaktyvus], [žiūrėta 2007-03-05]. Prieiga per internetą: <http://www.eurid.eu/images/Documents/Sunrise_rules/sunrise_rules_lt.pdf>.

⁵⁷ Arbitražo teismo prie Čekijos Respublikos Ūkio rūmų ir Čekijos Respublikos Žemės ūkio rūmų 2007 m. kovo 15 d. sprendimas Nr. 03376, *Mediacop s.r.o. v EURid dėl domeno vardo KAFKA* [interaktyvus],

Registruoti prekių ženklai

Jei pareiškėjo reikalaujama ankstesnė teisė yra registruotas prekės ženklas, jis turi būti registruotas vienoje iš valstybių narių esančioje prekių ženklų registravimo įstaigoje, Beniliukso prekių ženklų tarnyboje, Vidaus rinkos harmonizavimo tarnyboje (OHIM), arba jis turi būti registruotas tarptautiniu mastu ir saugomas bent vienoje Europos Sąjungos valstybėje narėje.

Taigi tuo atveju, jei prekės ženklas nėra registruotas nė vienoje Europos Sąjungos valstybėje narėje ir jei jam netaikoma tarptautinio registravimu suteikiama apsauga, t.y. prekės ženklas nėra saugomas nė vienoje Europos Sąjungos valstybėje narėje, tai toks prekės ženklas neturi teisinės apsaugos, kuri garantuojama registruotiems prekių ženkams kaip vienai iš ankstesnių teisių rūšių.

Geografinės nuorodos ir kilmės vietos nuorodos

Jei pareiškėjo reikalaujama ankstesnė teisė yra geografinė nuoroda ar kilmės vietos nuoroda, geografinė nuoroda ar kilmės vietos nuoroda turi būti saugomos bent vienoje Europos Sąjungos valstybėje narėje.

Taigi lygiai taip kaip ir registruotų prekės ženklų atveju, pareiškėjas, norėdamas įregistruoti geografinę nuorodą ar kilmės vietovės nuorodą kaip domeno vardą, privalo žinoti, kad ankstesne teise pripažįstama tik tokios teisės, kurioms galioja apsauga nors vienoje Europos Sąjungos valstybėje narėje.

Svarbu pabrėžti, jog valstybės narės gali pareikalauti, kad jų oficialaus pavadinimo ir pavadinimo, kuriuo jos plačiai žinomos viena ar daugiau oficialių kalbų, betarpiškai .eu neregistruotų joks asmuo, išskyrus jų šalies vyriausybę. Tuo tikslu 2005 m. spalio 10 d. buvo priimtas Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1654/2005 iš dalies pakeičiantis Reglamentą (EB) Nr. 874/2004, nustatantį .eu aukščiausio lygio domeno įdiegimo ir funkcijų viešosios tvarkos taisykles bei registracijai taikomus principus⁵⁸, kuris nustatė, jog minėto reglamento priede išvardytus pavadinimus sąrašė nurodytos šalys betarpiškai rezervuoja arba registruoja tik kaip antrojo lygio domeno pavadinimus. Pavyzdžiui, Lietuva yra pateikusi tokių pavadinimų sąrašą:

- aukštaitija;

[žiūrėta 2007-03-15]. Prieiga per internetą:

<http://www.adr.eu/adr/decisions/decision.php?dispute_id=3376>.

⁵⁸ Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1654/2005 iš dalies pakeičiantis Reglamentą (EB) Nr. 874/2004, nustatantį .eu aukščiausio lygio domeno įdiegimo ir funkcijų viešosios tvarkos taisykles bei registracijai taikomus principus (OL, 2005 L 266, p. 35).

- zemaitija;
- dzukija;
- suvalkija;
- suduva,
- lietuvos respublika (įvairios variacijos nustatytos tiek kalbiniu, tiek rašybos atžvilgiu).

Įgyvendinant 2004 m. balandžio 28 d. Europos Komisijos reglamento (EB) Nr. 874/2004 nuostatas, Lietuvos Respublikos Ryšių reguliavimo tarnybos⁵⁹ direktoriaus 2005 m. spalio 4 d. įsakymu Nr. 1V-837 „Dėl viešojo administravimo institucijų teisės registruoti domeno vardą „.eu“ aukščiausio lygio domene patvirtinimo taisyklių patvirtinimo“⁶⁰ buvo nustatytos taisyklės, pagal kurias buvo numatyta viešojo administravimo institucijų teisės į atitinkamo jų pavadinimo ar plačiai vartojamo sutrumpinimo, atitinkančio domeno vardą, registravimą .eu aukščiausio lygio domene, remiantis minėtu reglamentu.

Atkreiptinas dėmesys, jog įsakymo 3 punktas pateikia domeno vardo sąvoką. Pagal minėtą punktą domeno vardas – tai iš raidžių, skaičių ir kitų ženklų sekos, einančios prieš aukščiausio lygio domeno .eu sritį, sudarytas pavadinimas, identifikuojantis interneto tinklo tašką.

Šis apibrėžimas vertintinas kaip ypač netikslus, be to, nerekomenduotina juo vadovautis dėl kelių priežasčių. Pirma, nors ir bandyta apibrėžti .eu domeno vardo sąvoką, tačiau pasirinkti blogi terminai, nes pasakymas, kad domeno vardas yra sudarytas iš „raidžių, skaičių ir kitų ženklų sekos“ yra ypač netikslus ir net klaidinantis, nes .eu domeno registracijos nuostatose ir sąlygose⁶¹ detalieji yra nurodyti reikalavimai, pagal kuriuos privalo būti sudarytas .eu domeno vardas. Antra, yra nustatytas reikalavimas, kad tuo atveju, kai varde, į kurį pareikštos ankstesnės teisės, yra specialių simbolių, tarpų ar skyrybos ženklų, iš atitinkamo domeno vardo jie turi būti visiškai pašalinami. Specialius simbolius galima pakeisti brūkšneliais ar kitais ženklais, pavyzdžiui, raidėmis, jeigu tokia ženklų rašyba yra įmanoma.

⁵⁹ 2004 m. rugpjūčio 19 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo Nr. 1029 „Dėl Lietuvos Respublikos Ryšių reguliavimo tarnybos nuostatų patvirtinimo“ 8.25 p. nustatė, jog Lietuvos Respublikos Ryšių reguliavimo tarnyba įgyvendina 2004 m. balandžio 28 d. Europos Komisijos reglamentą (EB) Nr. 874/2004.

⁶⁰ 2005 m. spalio 4 d. Lietuvos Respublikos Ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus įsakymas Nr. 1V-837 „Dėl viešojo administravimo institucijų teisės registruoti domeno vardą „.eu“ aukščiausio lygio domene patvirtinimo taisyklių patvirtinimo (Valstybės žinios, 2005, Nr. 119-4317).

⁶¹ .eu domeno vardo registracijos nuostatų ir sąlygų 2 skirsnio 2 p.[interaktyvus], [žiūrėta 2007-03-10]. Prieiga per internetą:

<http://www.eurid.org/images/Documents/V2_Trms_Cond/terms%20conditions%20v2_lt.pdf>.

Prie specialių simbolių priskiriami tokie ženklai⁶²:

~ @ # \$ % ^ & * ( ) + = < > { } [ ] | \ / : ; ' , . ?

Be to, dar ir tuo atveju, jei varde, į kurį turima ankstesnė teisė, yra raidžių su papildomais elementais, kurių negalima atkurti su kodavimo sistema, pavyzdžiui, jei yra tokių raidžių kaip *ä, é ar ñ*, tokios raidės užrašomos be šių elementų, t.y. bus rašoma *a, e, n*, arba gali būti tokios raidės pakeičiamos sutartine rašyba (pavyzdžiui, *ae*)⁶³.

Taigi Lietuvos Respublikos Ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus įsakyme pateiktas apibrėžimas neidentifikuoja .eu domeno kaip skaičių ar simbolių sekos sudarymo ypatumų ir nenurodo .eu domeno vardo sudarymui keliamų reikalavimų. Todėl iš minėto apibrėžimo galima klaidingai susidaryti išpūdį, jog .eu domeno vardas gali būti sudarytas iš bet kokių raidžių ir simbolių.

Tai pat abejotina, ar tinkamai domeno vardo apibrėžime pavartotas žodis „taškas“. Šis žodis labiau vartojamas matematikos ar fizikos srityje, tačiau yra visiškai netinkamas vartoti apibrėžiant konkretų internetinį adresą. Kaip jau buvo minėta, geriau vartotina tokie žodžiai kaip „raidinė skaitmeninė grandinė, kuri atitinka skaitmeninį adresą internete“⁶⁴, „identifikuojanti prie interneto prijungtą serverį“⁶⁵. Todėl šis žodis yra netikslus ir visai neatskleidžia .eu domeno vardo kaip tam tikros sekos sudarymo reikalavimų.

Minėto įsakymo 4 punktas nustatė, jog savivaldybių administracijos turi pirmenybės teisę prieš valstybinio administravimo institucijas registruoti teritorijos, už kurią jos atsakingos, pavadinimą ir pavadinimą, kuriuo ta teritorija plačiai žinoma. O kitais atvejais, pirmenybė būtų suteikta viešojo administravimo institucijai, kuri pirmoji teisės aktu nustatyta tvarka ir sąlygomis kreiptųsi dėl domeno vardo registravimo.

Pažymėtina, kad šis Lietuvos Respublikos Ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus įsakymo galiojimas buvo apibrėžtas tam tikru terminu, t.y. minėtas įsakymas galiojo tik .eu domeno vardo registracijos etapais laikotarpiu. Vėliau paduotos paraiškos dėl .eu domeno vardo registracijos būtų nagrinėjamos bendrąja tvarka, nebent tam tikras domeno vardas jau būtų rezervuotas pagal valstybės kompetentingos institucijos prašymą.

⁶² 2004 m. balandžio 28 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 874/2004 nustatančio .eu aukščiausio lygio domeno įdegimo ir funkcijų viešosios tvarkos taisykles bei registracijai taikomus principus 11 str. (OL, 2004 L 162, p. 40).

⁶³ 2004 m. balandžio 28 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 874/2004 nustatančio .eu aukščiausio lygio domeno įdegimo ir funkcijų viešosios tvarkos taisykles bei registracijai taikomus principus 11 str. (OL, 2004 L 162, p. 40).

⁶⁴ CIVILKA, M.; LAMANAUSKAS, T.; OSINAITĖ, G.; SAULIŪNAS, D.; ŠTITILIS, D.; TOLIUŠIS, S.; ULEVIČIUS, L. *Informacinių technologijų teisė*. Vilnius: NVO Teisės Institutas, 2004, p. 460.

⁶⁵ TURBAN, E.; KING, D.; VIEHLAND, D.; LEE, J. *Electronic commerce 2006: a managerial perspective*. USA: Upper Saddle River, 2006.

Atkreiptinas dėmesys, jog viešo administravimo institucijų, kurios būtų pateikę prašymus registruoti .eu domenų vardus prioriteto tvarka nebuvo daug⁶⁶. Yra registruoti tik šie .eu domeno vardai: *druskininkai.eu* (Druskininkų savivaldybės administracija), *vilnius.eu* (Vilniaus miesto savivaldybės administracija), *panrs.eu* (Panevėžio rajono savivaldybės administracija), *panevezys.eu* (Panevėžio miesto savivaldybės administracija), *siauliai.eu* (Šiaulių miesto savivaldybės administracija), *kaunas.eu* (Kauno miesto savivaldybės administracija), *pasienis.eu* (Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos), *klaipeda.eu* (Klaipėdos miesto savivaldybės administracija), *varena.eu* (Varėnos rajono savivaldybės administracija).

Tačiau ne visoms institucijoms, kurios kreipėsi, buvo leista susikurti atitinkamus domenų vardus. Pavyzdžiui, nebuvo registruoti tokie .eu domeno vardai kaip *reabilitacija.eu* (Viešoji įstaiga Abromiškių reabilitacijos ligoninė), *elibrary.eu* (VšĮ Baltijos visuomeninis informacinių technologijų ir švietimo centras).

Palyginus tiek vienus, kuriuos buvo leista registruoti, .eu domenų vardus, tiek kitus, akivaizdu, kad tarp jų yra tam tikras skirtumas. Pirma, pirmieji domenų vardai visiškai sutampa su daliniu tų institucijų pavadinimu. Jų savitumą apibrėžia institucijos kompetencija tam tikroje teritorijoje. Antra, pastarieji domeno vardai, kurie nebuvo registruoti, akivaizdžiai neatspindi institucijų savitumo ir neatitinka pilno jų pavadinimo. Tai daugiau galima vertinti kaip bendro pobūdžio pavadinimą, kuris tiktų daugeliui. Skiriamąjį požymio neturėjimas pasirinkto domeno varde sukūrė situaciją, jog potencialiai galėtų atsirasti daug subjektų, kurie norėtų registruoti gana bendrą domeno vardą.

Neregistruoti prekių ženklai

Tais atvejais, kai prekės ženklo savininkui nuosavybės teise priklauso neregistruotas prekės ženklas, tai norėdamas užregistruoti .eu domeno vardą, remdamasis turimu neregistruotu prekės ženklu, turimą ankstesnę teisę į tą vardą privalo įrodyti, remdamasis:

---

⁶⁶ Informacija apie gautus prašymus ir priimtus sprendimus dėl viešojo administravimo institucijų teisės registruoti domenų vardus aukščiausio lygio domene .eu. Ryšių reguliavimo tarnybos interneto tinklapis [interaktyvus], [žiūrėta 2007-03-10]. Prieiga per internetą: <<http://www.rtt.lt/index.php?898458009>>.

- gerai žinomu neregistruotu prekės ženklu, kaip tai nurodyta Paryžiaus konvencijos dėl pramoninės nuosavybės apsaugos⁶⁷ 6 bis straipsnyje⁶⁸, arba
- neregistruotu prekės ženklu, kurį gina vienos iš valstybių narių teisė⁶⁹.

Pareiškėjas, norėdamas įrodyti tokios ankstesnės teisės buvimą, turi pateikti atitinkamo galutinio teismo sprendimo arba oficialios alternatyvaus ginčų sprendimo institucijos, veikiančios bent vienoje Europos Sąjungos valstybėje narėje, arbitražo sprendimo kopiją, kurioje turi būti nustatyta, jog pareiškėjo pilnas prekės ženklo pavadinimas (pilnas vardas), kuriam prašoma ankstesnė teisė, yra saugomas.

O tuo atveju, jei pagal Europos Sąjungos valstybės narės teisės aktus ankstesnei teisei taikomos tam tikros sąlygos, susijusios su tuo, jog pilnas prekės ženklo pavadinimas (pilnas vardas) yra išymus, gerai žinomas, taip pat yra viešai ar bendrai žinomas, turi tam tikrą reputaciją, įvaizdį, yra naudojamas, pareiškėjas, be aukščiau nurodytų dokumentų dar turi pateikti:

- rašytinį patvirtinimą, kurį turi būti pasirašiusi kompetentinga institucija, praktikuojantis teisininkas⁷⁰ arba profesionalus atstovas⁷¹, pateikiant jį kartu su patvirtinamaisiais dokumentais apie ankstesnės teisės egzistavimą, arba
- atitinkamą galutinį teismo sprendimą arba oficialios alternatyvaus ginčų sprendimo institucijos, pripažintos kompetentinga bent vienoje Europos Sąjungos valstybėje narėje, arbitražo sprendimą.

⁶⁷ 1883 m. kovo 20 d. Paryžiaus konvencija „Dėl pramoninės nuosavybės saugojimo“ (Valstybės žinios, 1996, Nr. 75-1796).

⁶⁸ 6 bis straipsnyje nustatyta, jog 1) Sąjungos šalis išsipareigoja arba administracijos iniciatyva, jeigu tai leidžia tos šalies įstatymai, arba suinteresuoto asmens prašymu atmesti arba pripažinti registraciją negaliojančia ir uždrausti naudoti prekės ženklą, jeigu ženklas atkartoja, imituoja kitą ženklą arba yra kito ženklo vertimas ir gali būti supainiotas su juo, kadangi registravimo arba panaudojimo šalies kompetentingas organas pripažįsta, kad tas ženklas toje šalyje yra jau plačiai žinomas, kaip ženklas asmens, kuris naudojasi šios Konvencijos privilegijomis ir panaudoja jį tokiems pat arba panašioms gaminiams. Ši nuostata taikoma ir tais atvejais, kada esminė ženklo dalis yra žinomo ženklo atkartojimas arba imitavimas, dėl kurio jis gali būti supainiotas su kitu ženklu; 2) reikalavimui dėl tokio ženklo anuliavimo paduoti suteikiamas ne trumpesnis kaip penkerių metų terminas, skaičiuojamas nuo ženklo registravimo datos. Sąjungos šalis turi teisę numatyti terminą, per kurį gali būti reikalaujama uždrausti naudoti ženklą; 2) Terminas nenustatomas reikalavimui dėl anuliavimo arba naudojimo uždraudimo ženklu, užregistruotą arba naudojamą nesąžiningu būdu.

⁶⁹ .eu „Sunrise“ taisyklių 15 skirsnis [interaktyvus], [žiūrėta 2007-03-05]. Prieiga per internetą: <http://www.eurid.eu/images/Documents/Sunrise_rules/sunrise_rules_lt.pdf>.

⁷⁰ Praktikuojantis teisininkas – tai asmuo, turintis teisininko kvalifikaciją ir galintis užsiimti teisine veikla vienoje iš Europos Sąjungos valstybių bei turintis savo biurą. (kaip tai nurodyta 1998 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 98/5/EB skirtai padėti teisininkams verstis nuolatine advokato praktika kitoje valstybėje narėje nei ta, kurioje buvo įgyta kvalifikacija (OL, 1998 L 77, p. 83)).

⁷¹ Profesionalus atstovas – tai asmuo, turintis teisę atstovauti klientams atitinkamoje šalies pramoninės nuosavybės įstaigoje, Vidaus rinkos harmonizavimo tarnyboje (OHIM) arba Europos patentų organizacijoje (EPO).

Minėtuose dokumentuose turi būti nurodyta, jog prekės ženklas (vardas), kuriam prašoma pripažinti ankstesnę teisę, atitinka tos valstybės narės teisės aktuose (įskaitant ir atitinkamus mokslinius darbus, teismo sprendimus) nurodytas sąlygas, susijusias su ankstesnės teisės apibūdinimu ir jos rūšies nustatymu⁷².

Įmonių pavadinimai, prekių pavadinimai ir verslo identifikatoriai

Įmonės pavadinimas – tai oficialus įmonės pavadinimas, t.y. pavadinimas, kuriuo įmonė įsteigta arba įregistruota. Pavyzdžiui, Lietuvoje juridinio asmens pavadinimo sudarymo tvarką ir bendruosius reikalavimus nustato Lietuvos Respublikos civilinio kodekso⁷³ 2 knygos normos, kurios, be kita ko, reglamentuoja iš kokių žodžių, žodžių junginių ar raidžių gali būti sudarytas juridinio asmens pavadinimas.

Valstybėse narėse, kur įmonių pavadinimai nėra ginami, pavadinimas gali būti apsaugotas kaip prekės pavadinimas arba kaip verslo identifikatorius.

Taigi nors juridinių asmenų pavadinimų apsaugos reglamentavimas gali skirtis arba konkrečios valstybės narės teisės aktai juridinių asmenų pavadinimams gali nesuteikti apsaugos, vis tiek yra galimybė juridiniam asmeniui registruoti .eu domeno vardą, bet jau remiantis kita ankstesnės teisės rūšimi.

Asmenų pavardės

Jei pareiškėjas prašo ankstesnės teisės į vardą, remdamasis prekės pavadinimu, verslo identifikatoriumi ar įmonės pavadinimu, verslo identifikatoriumi ar įmonės pavadinimu, kuris atitinka pavardę, savo prašyme jis turi pasirinkti „prekės pavadinimo, verslo identifikatoriau ar įmonės pavadinimo“ ankstesnės teisės rūšį ir įrodyti tokią teisę atitinkamai pagal .eu „Sunrise“ taisyklių 16 skirsnio 4 bei 5 dalis⁷⁴.

Jei pareiškėjas prašo ankstesnės teisės į vardą, remdamasis pavarde, jeigu ji yra ginama toje valstybėje narėje, kurioje jis gyvena, savo prašyme turi pasirinkti variantą „kitą“ kaip ankstesnės teisės rūšį ir įrodyti tokią teisę pagal minėtų taisyklių 12 skirsnio 1 ar 2 dalis, t.y., turi pateikti rašytinį patvirtinimą, kad reikalaujama ankstesnė yra saugoma

---

⁷² .eu „Sunrise“ taisyklių 12 ir 15 skirsniai [interaktyvus], [žiūrėta 2007-03-10]. Prieiga per internetą: <http://www.eurid.eu/images/Documents/Sunrise_rules/sunrise_rules_lt.pdf>.

⁷³ 2000 m. liepos 18 d. Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas (su pakeitimais ir papildymais) (Valstybės žinios, 2000, Nr. 74-2262).

⁷⁴ Pateikiami analogiški dokumentiniai įrodymai, kaip ir pateikiant paraišką dėl įmonių ar prekių pavadinimų ir verslo identifikatorių.

valstybės narės teisės aktų, pateikiant nuorodas į atitinkamus teisės aktus, mokslinius darbus ar teismo sprendimus, kuriais pripažintos tokios teisės.

Skiriamieji saugomų literatūros ir meno kūrinių pavadinimai

Jei pareiškėjas prašo ankstesnių teisių į vardą, remdamasis skiriamuoju saugomu literatūros ir meno kūrinio pavadinimu, kurį gina vienos iš valstybių narių teisė, pakanka įrodyti ankstesnes teises pagal žemiau pateikus reikalavimus.

Taigi, norint registruoti .eu domeno vardą, siejant jį su saugomu skiriamuoju literatūros ar meno kūrinio pavadinimu, pareiškėjui pakanka pateikti tokius dokumentinius įrodymus:

- a. literatūros ir meno kūrinio viršelio ar atvaizdo, kur yra susijęs pavadinimas, kopiją (taip pat glaustą kūrinio aprašą ar kūrinio turinio aprašą, kūrinio nuotrauką ir t.t.), bei
- b. kompetentingos institucijos, teisininko arba profesionalaus atstovo pasirašytame rašytiniame patvirtinime teigimą, kad paraiškos pateikimo dieną pareiškėjui priklauso teisės į paminėtą darbą, aptariamas darbas yra teisėtai paviešintas ir turi savo pavadinimą⁷⁵.

Tokie dokumentiniai įrodymai turi aiškiai rodyti, kad pareiškėjas yra literatūros ir meno kūrinio pavadinimo savininkas. Taigi dėl literatūros ir meno kūrinių kaip .eu domeno vardų registravimo gali kreiptis į registratorių tik tokio literatūros ar meno kūrinio savininkas.

Pilnas vardas, kuriam galioja ankstesnė teisė

Domeno vardo registraciją, remiantis ankstesne teise, sudaro pilno vardo, kuriam galioja ankstesnė teisė, registracija. Taigi pareiškėjas negali įregistruoti domeno vardo, kuris sudarytas iš pilno vardo, kuriam galioja ankstesnė teisė, dalies.

Atkreiptinas dėmesys, jog prekių ženklų nuorodos „TM“, „SM“ ir panašios nuorodos nėra viso vardo, kuriam galioja ankstesnė teisė, dalis.

Prekių pavadinimų, įmonių pavadinimų ir verslo identifikatorių įmonės tipas (pavyzdžiui., „SA“, „GmbH“, „Ltd“ arba „LLP“) gali būti neįtrauktas į visą vardą, kuriam galioja ankstesnė teisė.

---

⁷⁵.eu „Sunrise“ taisyklių 18 skirsnio 2 dalis [interaktyvus], [žiūrėta 2007-03-05]. Prieiga per internetą: <http://www.eurid.eu/images/Documents/Sunrise_rules/sunrise_rules_lt.pdf>.

Iš esmės tokiu reglamentavimu, nurodant, kad prekių pavadinimų, įmonių pavadinimų ir verslo identifikatorių įmonės tipas gali būti neįtrauktas į viso vardo, kaip ginamos ankstesnės teisės, sampratą, išspręsta nemažai problemų.

Kaip pavyzdį, kur kitoks reglamentavimas, galima pateikti .ru domenų vardų ginčų sprendimą Rusijos teismuose. Byloje dėl domeno vardo *kamaz.ru* teismas pareiškė, kad domeno varde nurodytas žodis *kamaz* nėra įmonės OAO Kamaz įmonės vardas, nes argumentavo, jog juridinis asmuo gali ginti savo teises į pavadinimą tik tada, kai jis yra nurodytas visa apimtimi, t.y., teismas išaiškino, kad pilnas pavadinimas reiškia, jog jis yra nurodomas kartu su teisine – organizacine forma OAO (rusiškai tai – *открытое акционерное общество*, išvertus į lietuvių kalbą tai būtų akcinė bendrovė).

Kitoje byloje dėl domeno vardo *nivea.ru* teismas priėmė priešingą sprendimą. Nustatė, jog plačiai žinomo ženklo NIVEA savininkas turi teisę uždrausti atsakovui naudoti šį ženklą, tačiau nurodė, kad teismas negali priversti registro tvarkytoją ir ženklo savininką sudaryti tokio domeno vardo registravimo sutartį⁷⁶.

Tokia Rusijos teismų praktika yra kritikuotina, nes, besilaikant tokių domenų registravimo principų, visapusiškai nėra apsaugomos intelektinės nuosavybės savininkų teisės, taip nėra užtikrinama prekės ženklo savininko apsauga prieš nesąžiningus trečiuosius asmenis, nes sumažėja prekės ženklui taikoma apsaugos apimtis⁷⁷.

Kaip jau buvo minėta anksčiau, registruojant .eu domeno vardą, jį galima registruoti tiek su juridinio asmens formos pavadinimu, tiek be jo. Tokį reglamentavimą reikėtų vertinti kaip pažangesnį ir savo esme geresnį, nes nepaliekama galimybė nesąžiningiems asmenims registruoti domeno vardą, kuris yra juridinio asmens pavadinimas ar prekės ženklas. Taigi toks reglamentavimas, koks yra nustatytas .eu domeno vardų registravimui naudojant pilną vardą (pavadinimą), užtikrina ankstesnių teisių turėtojų interesus ir yra tinkamas.

---

⁷⁶ SAULIŪNAS, Darius. Domenų vardų teisės problemos. *Justitia*, 2004, Nr. 6, p. 59-61.

⁷⁷ Apsauga galioja tik „pilnam“ vardui, t.y. su nurodyta juridinio asmens forma.

Domeno vardo registravimui taikomas principas „kas pirmas, tas laimi“⁷⁸

Domeno vardo registravimui taikomas principas „Kas pirmas, tas laimi“. .eu domeno registracijos nuostatos ir sąlygos nustato galimumą registruoti pasirinktą domeno vardą ir techninius reikalavimus.

Taigi, jei taisyklėse nenurodyta kitaip, registras turi registruoti domeno vardus, remdamasis principu „kas pirmas, tas laimi“ pagal minėtame dokumente pateiktas nuostatas ir sąlygas.

Šiuo požiūriu data ir laikas, kai registro sistemos gauna užbaigtą ir techniškai teisingą elektroninę domeno registracijos paraišką, yra vienintelis atskaitos taškas⁷⁹.

Informacijos apie mokesčius, kuriuos registratoriai turi mokėti registruoti už domeno vardų registraciją, pratęsimą, perdavimą ir suaktyvinimą, galima rasti registro arba atitinkamo registratoriaus interneto svetainėje⁸⁰.

Visų mokėtinų mokesčių, kuriuos registrantas įpareigotas sumokėti, mokėjimas registruoti atliekamas naudojantis registratoriaus paslaugomis.

Galima pastebėti tendencijas, jog .eu domeno vardo registravimo kaina mažėja⁸¹. Kaip vienus iš pagrindinių veiksnių būtų galima įvardinti didelį žmonių suinteresuotumą ir pateiktų paraiškų registruoti .eu domeno vardą skaičių. Pavyzdžiui, 2007 m. kovo mėnesį iš viso aktyvių .eu domenų buvo 2 588 436⁸².

Tačiau Lietuvos statistika nėra tokia įspūdinga, dėl vienokių ar kitokių priežasčių neskubama registruoti .eu domeno vardo. Taigi iš Lietuvos gautų paraiškų, pagal kurias buvo registruoti ir dabar yra aktyvus domenų vardai yra tik 4 216⁸³.

Svarbu pažymėti, kad nuo 2006 m. balandžio 7 d. registruoti .eu domeno vardą gali kiekvienas. Žinoma, tą gali padaryti tik atitinkamas fizinis ar juridinis asmuo, kuris

---

⁷⁸ Anglų kalboje vartojama sąvoka *first come, first served*.

⁷⁹ .eu domeno vardo registracijos nuostatų ir sąlygų 2 skirsnio 1 p.[interaktyvus], [žiūrėta 2007-03-10]. Prieiga per internetą:

<http://www.eurid.org/images/Documents/V2_Trms_Cond/terms%20conditions%20v2_Lt.pdf>.

⁸⁰ Pavyzdžiui, Lietuvoje Kauno technologijos universiteto Informacinių technologijų plėtros instituto interneto tinklapyje buvo skelbiama, kad už aptarnavimą už kiekvienus metus nuo adresų srities įkūrimo nustatytas 94,40 litų mokestis, [interaktyvus], [žiūrėta 2006 m. gruodžio 19 d.]. Prieiga per internetą: <<http://www.domreg.lt/lt/price.html>>.

⁸¹ Pavyzdžiui, Lietuvoje Kauno technologijos universiteto Informacinių technologijų plėtros instituto interneto tinklapyje buvo skelbiama, kad nuo 2007 sausio 17d. .eu domenų registracijos ir registravimo pratęsimo kainos sumažintos iki 35 litų [interaktyvus], [žiūrėta 2007-03-10]. Prieiga per internetą: <<http://eu.domreg.lt/public.php?page=2&spage=4>>.

⁸² EURid interneto tinklapyje pateikiama statistika [interaktyvus], [žiūrėta 2007-03-22]. Prieiga per internetą: <<http://status.eurid.eu>>.

⁸³ EURid interneto tinklapyje pateikta statistika dėl aktyvių domenų pagal atskiras valstybes [interaktyvus], [žiūrėta 200-03-22]. Prieiga per internetą: <<http://status.eurid.eu/registered.html>>.

atitinka subjektui keliamus bendruosius reikalavimus, pasirinkęs atitinkamą domeno vardą pagal nustatytas taisykles⁸⁴.

Taigi baigėsi „Sunrise“ registravimo etapai ir jam pasibaigus, kaip jau buvo minėta, .eu domeno vardo registravimas vyksta tik pagal principą „kas pirmas, tas laimi“. Be to, jei kam nors nepavyko užregistruoti .eu domeno vardo „Sunrise“ registravimo periodais metu arba nespėjo pateikti paraiškų registravimui, tai paraišką dėl atitinkamo domeno vardo registravimo gali paduoti dar kartą po 2006 m. balandžio 7 dienos bendrąja tvarka.

Nors minėtas principas daugeliu atveju yra tinkamai pasirinktas ir užtikrina, kad tas, kas pirmas paduos paraišką, turės pirmumo teisę registruoti atitinkamą domeno vardą, tačiau tam tikrais atvejais nesąžiningi subjektai siekia pasinaudoti tokia registravimo sistema. Geriausias pavyzdys galėtų būti toks, jog EURid 2006 m. liepos mėnesį sustabdė 74 000 domenų vardų .eu srityje veikimą ir padavė į teismą ieškinius prieš 400 kompanijų, registravusių domenų vardus.

Toks sprendimas buvo priimtas po to, kai buvo išaiškinti sukčiavimo registracijos metu faktai. Kaip paaiškėjo, nedidelė kompanijų grupė organizavo šimtus fiktyvių įmonių tam, kad jų vardu jos galėtų registruoti domenus, siekiant manipuluoti registracijos sistema. Tokiu būdu buvo pažeistas registracijos susitarimo punktas, draudžiantis domenų laikymą perpardavimui.

Be to, atskleisti šį faktą padėjo tai, jog visi 74 000 domenų iš tikrųjų buvo valdomi tik trijų kompanijų „Ovidio Ltd“, „Fausto Ltd“ ir „Gabino Ltd“. EURid yra ne kartą pažymėjusi, kad netoleruos tokių atvejų ir kad aktyviai dalyvaus išaiškinant tokius sukčiavimo atvejus⁸⁵.

Vertinant tokią situaciją akivaizdu, jog panašių sukčiavimo atvejų gali pasitaikyti ir daugiau, nes tokiu būdu siekiama užregistruoti kuo daugiau domenų vardų, kad vėliau būtų galima juos parduoti. Taip sukuriama situacija, jog nesąžiningi asmenys registruoja įvairius domenų pavadinimus, o asmenys, kurie vėliau nusprendžia užregistruoti domeno vardą, pavyzdžiui, tapatų arba panašų į savo įmonės pavadinimą, nebegali jo registruoti, nes atitinkamas domeno vardas jau būna užimtas. Todėl dažnai tokie subjektai yra priversti arba nusipirkti domeno vardą, nekeliant problemos į viešumą, arba ginčyti atitinkamo domeno vardo registraciją.

---

⁸⁴ 2006 m. balandžio 4 d. From Friday anyone within EU can register their own .eu Internet domain name. *EURid pranešimas spaudai*, [interaktyvus], [žiūrėta 2007-03-10]. Prieiga per internetą: http://www.eurid.eu/images/Documents/Press_releases/apr-4-06-eurid-press-release-before-landrush-eng.pdf.

⁸⁵ 2006 m. liepos 25 d. Critical security informacinis pranešimas, [interaktyvus], [žiūrėta 2007-03-10]. Prieiga per internetą: <<http://www.critical.lt/?news/711>>.

Bendri alternatyvaus ginčų sprendimo proceso ypatumai

ADR procesą gali pradėti bet kuri šalis, kai registracija yra ginčytina arba ja piktnaudžiuojama, arba registro priimtas sprendimas prieštarauja Reglamentui (EB) Nr. 733/2002 arba Reglamentui (EB) Nr. 874/2004.

Svarbu pažymėti, kad dalyvavimas procese domeno vardo savininkui ir registruoti yra privalomas. Alternatyvaus ginčų sprendimo proceso mokesčių sumoka ieškovas⁸⁶.

Kita svarbi aplinkybė ta, jog, jei šalis nesusitarė kitaip ar nebuvo kitaip nustatyta regulatoriaus ir domeno vardo savininko sutartyje, administracinės bylos kalba yra tos sutarties kalba. Taigi bylos kalba nustatoma pagal tai, kokią kalbą pareiškėjas pasirinko registruodamas domeno vardą. Todėl labai svarbu pasirinkti tinkamai kalbą, t.y. nors teisė pasirinkti tinkamą kalbą yra suteikta pareiškėjui, tačiau tam tikrais atvejais kalbos pasirinkimas gali rodyti subjekto nesąžiningumą.

Kaip pavyzdį galima pateikti Čekijos arbitražo teismo 2006 m. spalio 30 d. sprendimą Nr. 02429 dėl domeno *ERICPOL*⁸⁷.

Kadangi ši byla yra svarbi tuo, jog Čekijos arbitražo teismas suformavo praktiką dėl sutarties kalbos pasirinkimo sąžiningumo, ši bylas bus aptarta plačiau.

Ieškovas (ribotos turtinės atsakomybės bendrovė užregistruota pagal Lenkijos įstatymus *Ericpol Telecom sp. z o.o.*) savo veiklą plėtojo nuo 1991 metų ir buvo žinomas ne tik Lenkijos, bet ir Ukrainos, Švedijos bei Meksikos rinkose kaip informacinių technologijų paslaugas teikianti bendrovė. Ieškovas 2000 m. kovo 8 d. įregistravo prekių ženklą *ET ERICPOL TELECOM*, o 2000 m. spalio 25 d. – prekių ženklą *ERICPOL TELECOM*.

Ieškovas pirmojo „Sunrise“ laikotarpio etapo metu pateikė paraišką domeno vardui *ericpol.eu*, tačiau domeno vardas ieškovui nebuvo suteiktas dėl to, kad jo prekių ženklas *ERICPOL TELECOM* nebuvo tapatus prašomam domeno vardui *ericpol*, kaip to reikalaujama 2004 m. balandžio 28 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 874/2004 10 straipsnio 2 dalyje⁸⁸. Nepaisant to, kad ieškovas pakartotinai išsiuntė paraišką registruoti

---

⁸⁶ 2004 m. balandžio 28 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 874/2004 nustatančio .eu aukščiausio lygio domeno įdegimo ir funkcijų viešosios tvarkos taisykles bei registracijai taikomus principus 22 straipsnis (OL, 2004 L 162, p. 40).

⁸⁷ 2006 m. spalio 30 d. Čekijos arbitražo teismo sprendimas byloje Nr. 02429, *Ericpol Telecom sp. z o.o., Monika Wydrych v Zheng Qingying dėl domeno vardo ERICPOL* [interaktyvus], [žiūrėta 2007-03-10]. Prieiga per internetą:

<http://www.adr.eu/adr/decisions/index.php?page=12&order_by=published&dir=DESC>.

⁸⁸ Reglamento 10 str. 2 d. nustatyta, jog registracija ankstesnės teisės pagrindu – tai viso pavadinimo, į kurią turima tokia ankstesnė teisė, registracija tokia forma, kaip užrašyta dokumentuose, įrodančiuose, kad tokia teisė egzistuoja.

domeno vardą *ericpol.eu*, pirmasis jį užregistravo fizinis asmuo Zheng Qingying (toliau – atsakovas).

Čekijos arbitražo teismas pažymėjo, kad remiantis principu, jog bylos nagrinėjimo kalba yra kalba, kuria buvo sudaryta sutartis dėl domeno vardo registravimo, todėl ieškinys turėjo būti pateiktas lietuvių kalba, kadangi ieškinio padavimo dieną domeno vardo *ericpol.eu* registracijos sutartis būtent ir buvo sudaryta lietuvių kalba.

Svarbu pastebėti, jog nors ieškovas 2006 m. liepos 19 d. anglų kalbą pasirinko kaip sutarties kalbą, tačiau 2006 m. liepos 20 d. pakeitė domeno vardo registracijos sutarties kalbą iš anglų į lietuvių.

Pažymėtina, kad atsakovas domeno vardą užregistravo visų pirma siekiant parduoti tą domeno vardą ieškovui. Šie įrodymai – tai pirmiausia susirašinėjimas su atsakovu elektroniniu paštu.

Čekijos arbitražo teismas padarė išvadą, jog, iš susirašinėjimo nematyti jokių atsakovo motyvų, dėl kurių jis pasirinko būtent šį domeno vardą planuojamam tinklalapiui kurti. Jau vien pati kaina, kurios reikalavo atsakovas (30 000 eurų), rodė, kad atsakovas nebuvo suinteresuotas kurti interneto tinklą, nes jį domino ne kas kita, kaip tik greitas praturtėjimas ieškovo sąskaita.

Todėl Čekijos arbitražo teismas pripažino, kad atsakovas yra ne kas kitas, o domenu vardų piratas (anglų kalba *cybersquatter*). Atliktas tyrimas įvedus į „Google“ paieškos langą atsakovo elektroninio pašto adresą *domain.com@gmail.com*, parodė, kad ieškovo teiginiai, jog domeno vardas *ericpol.eu* yra tik vienas iš domenu vardų, kuriuos atsakovas panašiu būdu yra užgrobęs ir perpardavinėja, yra pagrįsti.

Būtina atkreipti dėmesį į tai, kad Čekijos arbitražo teismas pripažino, jog atsakovas savo nesąžiningumą parodė ne tik užregistruodamas ieškovo teises pažeidžiantį domeno vardą, bet ir piktnaudžiaudamas proceso kalbos pasirinkimo tvarka.

Be to, byloje Čekijos arbitražo teismas duomenų, įrodančių, kad atsakovas moka lietuvių kalbą, nerado. Todėl atsakovas pasirinko lietuvių kalbą, kuri, kaip Čekijos arbitražo teismas pažymėjo, „yra pati seniausia ir sudėtingiausia ne tik Europos, bet ir pasaulio indoeuropiečių kalbų grupės kalba, tik piktnaudžiavimo tikslais“. Tokį atsakovo pasirinkimą neabejotinai lėmė tai, jog buvo norima, kad ieškovo patirtos vertimo išlaidos ADR procedūros metu būtų maksimalios.

Taigi Čekijos arbitražo teismas padarė išvadą, jog atsakovo elgesys patvirtina, kad jis yra profesionalus domenu vardų piratas, kuris žino ne tik, kaip užregistruoti kitiems asmenims potencialiai priklausantį domeno vardą ir jį perparduoti, bet ir kaip

piktnaudžiauti ADR procedūra, siekiant priversti ieškovus išpirkinėti domenų vardus maksimaliai didelėmis kainomis.

Pagal Reglamentą (EB) Nr. 874/2004 visi rašytiniai pranešimai ieškovui ar atsakovui siunčiami, atitinkamai, ieškovo ar atsakovo nurodytomis pageidaujamosiomis priemonėmis, arba, kai tokių nurodymų nėra, elektroninėmis priemonėmis internetu, jei perdavimą galima užregistruoti.

Alternatyvia ginčų sprendimo tvarka priimti sprendimai šalims ir registruoti yra privalomi, išskyrus atvejus, kai pradedamas teismo procesas⁸⁹.

Svarbu, jog tuo atveju, jei šalis buvo pasirinkę, kad Čekijos arbitražo teismui dokumentus pateiks elektroniniu būdu, tai laikoma, kad Čekijos arbitražo teismas priima tik tuos elektroniniu būdu paduotus ieškinius ir kitus procesinius dokumentus, kurie yra paduoti per Čekijos arbitražo teismo tiesioginės kreipties režimą⁹⁰ per www.adreu.eurid.eu. Tačiau tuo atveju, jeigu atsirastų techninių problemų, trukdančių naudoti tiesioginės kreipties režimą, Čekijos arbitražo teismas gali priimti (išimtinu atveju) ir tuos dokumentus, kurie buvo išsiųsti Čekijos arbitražo teismo elektroniniu adresu info@adr.eu. Tokiu atveju Čekijos arbitražo teismas dar turės patvirtinti ieškinio gavimą. Be to, šalis, kuri tokiu būdu išsiuntė dokumentus, tiesioginės kreipties režimui pradėjus veikti, privalo taip pat dokumentus išsiųsti elektroniniu būdu per tiesioginės kreipties režimą⁹¹.

Atkreiptinas dėmesys, kad ADR proceso šalis gali pasirinkti ir kitokias priemones, kuriomis bus pateikiami raštiški pranešimai. Remiantis Ginčų dėl .eu domeno sprendimo taisyklėmis⁹², laikytina, kad galima pateikti rašytinius pranešimus tokiomis priemonėmis:

- 1) elektroninėmis priemonėmis internetu, jeigu perdavimą galima užregistruoti; arba
- 2) teletaipu arba faksimiliniu pranešimu, su išsiuntimo patvirtinimu; arba
- 3) registruotu paštu arba per kurjerį, iš anksto apmokant pašto išlaidas ir patvirtinant gavimą.

Nors minėtose taisyklėse yra įtvirtinta, kad pranešimų siuntimas galimas keliais būdais, tačiau pats greičiausias laikytinas pirmasis – elektroninėmis priemonėmis

---

⁸⁹ 2004 m. balandžio 28 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 874/2004 nustatančio .eu aukščiausio lygio domeno įdegimo ir funkcijų viešosios tvarkos taisykles bei registracijai taikomus principus 22 straipsnis (OL, 2004 L 162, p. 40).

⁹⁰ Vadinamoji *on-line* arbitražo teismo sistema.

⁹¹ ADR.eu Klausimai susiję su komunikacijos būdais, dokumentų padavimu teismui ir komunikacijos taisyklėmis [interaktyvus], [žiūrėta 2007-03-10]. Prieiga per internetą: <http://www.adr.eu/html/lt/adr/faq/3.pdf>.

⁹² Ginčų dėl .eu domeno sprendimo taisyklės [interaktyvus], [žiūrėta 2007-03-10]. Prieiga per internetą: http://www.adr.eu/html/lt/adr/adr_rules/adr%20rules_lit.pdf.

internetu. Toks dokumentų pateikimo būdas atspindi ADR procedūros modernumą bei prieinamumą, nes ieškinį ir kitus procesinius dokumentus galima išsiųsti tiesioginės kreipties režimu.

Čekijos arbitražo teismas savo visiška nuožiūra sprendžia dėl įrodymų leistinumą, tinkamumą, svarbumą ir reikšmingumą. Šis klausimas detaliau nereglamentuojamas. Tačiau detaliai yra reglamentuojami formalūs reikalavimai, kuriuos nustato tiek reglamentai, tiek patvirtintos taisyklės dėl subjekto tinkamumo, domeno vardo sudarymo, registravimo bei dokumentų pateikimo. Šių dokumentų vertinimas pagal jų svarbą, leistinumą ir tinkamumą yra paliktas Čekijos arbitražo teismo arbitrams, kurie konkrečiu atveju nagrinėja bylą.

Be to, be ieškinio ir atsiliepimo, Čekijos arbitražo teismas, savo visiška nuožiūra, gali iš bet kurios šalies pareikalauti arba priimti papildomus pareiškimus arba dokumentus⁹³. Ši taisyklė suteikia Čekijos arbitražo teismui teisę reikalauti pateikti įrodymus, kurių, jo manymu, trūksta, norint tinkamai išspręsti kilusį ginčą. Ši procesinė norma leidžia prašyti pateikti dokumentus, kurių šalis nebuvo pateikusi, papildyti juos. Kaip vieną iš papildančių dokumentų rūšių, kurių Čekijos arbitražo teismas gali papildomai paprašyti, dažnai nurodomi įvairūs šalių susirašinėjimai, kiti kontaktai, kurie vėliau padeda nustatyti vienos iš ginčo šalių nesąžiningumą.

Įdomu tai, jog yra pateiktos rekomendacijos, kokios apimties turėtų būti Čekijos arbitražo teismo sprendimas. Pagal Arbitražo teismo prie Čekijos Respublikos Ūkio rūmų ir Čekijos Respublikos Žemės ūkio rūmų Papildomų ADR taisyklių⁹⁴ B11 punktą rekomenduojama, kad žodžių limitas būtų 5 000 žodžių. Tai gana neįprasta norma⁹⁵, tačiau ją reikėtų vertinti atsižvelgiant į Čekijos arbitražo teismo specifiką. Šis procesas yra orientuotas į greitą ginčų sprendimą. Ne veltui pabrėžiama, kad ADR procesas užtrunka 2 – 3 mėnesius. Ir tai yra žymiai trumpiau nei kad ginčas būtų nagrinėjamas teismuose.

---

⁹³ Ginčų dėl .eu domeno sprendimo taisyklių B8 p. [interaktyvus], [žiūrėta 2007-03-10]. Prieiga per internetą: <http://www.adr.eu/html/lt/adr/adr_rules/adr%20rules_lit.pdf>.

⁹⁴ Arbitražo teismo prie Čekijos Respublikos Ūkio rūmų ir Čekijos Respublikos Žemės ūkio rūmų - Papildomų ADR taisyklių B11 p. [interaktyvus], [žiūrėta 2007-03-15]. Prieiga per internetą: <http://www.adr.eu/html/lt/adr/adr_rules/supp%20rules_lit.pdf>.

⁹⁵ Lyginant su įprastu teismo procesu, kur nėra nustatyti jokie sprendimo apimties apribojimai.

Teisėtų interesų ir piktnaudžiavimo samprata, registruojant .eu domenų vardus

Registruotas domeno vardas gali būti panaikintas atitinkamai neteisimine ar teismine tvarka, kai tas vardas yra toks pat ar klaidinančiai panašus į vardą, ir kai jis jo savininko buvo užregistruotas pastarajam neturint į tą vardą teisių ar teisėtų interesų arba buvo užregistruotas ar yra naudojamas nesąžiningai.

Teisėti interesai gali būti įrodyti tuo atveju, kai:

- domeno vardo savininkas naudojo domeno vardą ar pavadinimą, atitinkantį domeno vardą, siūlydamas prekes ar paslaugas, arba rengėsi tai daryti ir tokį rengimąsi galima įrodyti (subjektas remdamasis šia prielaida privalo rašytiniais įrodymais patvirtinti, kad naudoja ar ruošėsi naudoti domeno vardą komerciniais tikslais. Tuo atveju, jei subjektas tik norėjo užregistruoti ir vėliau tą domeno vardą parduoti, nelaikoma, kad jis veikė teisėtais interesais. Tokie subjekto veiksmai dažniausiai bus kvalifikuojami kaip piktnaudžiavimas);
- domeno vardo savininkas, kuris yra įmonė, organizacija ar fizinis asmuo, buvo ir yra plačiai žinomas domeno vardu, netgi kai nėra pagal šalių ir (arba) Bendrijos teisę pripažįstamos ar nustatytos teisės (ši nuostata suteikia domeno vardo savininkui ginti savo interesus tuo atveju, kai pagal Bendrijos teisę arba valstybės narės teisę jam nėra nustatytos teisės, t.y., nėra suteikta apsauga);
- domeno vardo savininkas teisėtai ir nekomerciniais tikslais ar sąžiningai naudoja domeno vardą, nesiekdamas suklaidinti vartotojų ar pakenkti vardo, į kurį pagal šalių ir (arba) Bendrijos teisę yra pripažįstama ar nustatyta teisė, reputacijai.⁹⁶ (Svarbu, jog domeno vardo savininkas naudotų domeno vardą sąžiningai. Pavyzdžiui, net ir tuo atveju, kai domeno vardas nenaudojamas tiesioginei komercijai – tik įgytas, bet dar nenaudojamas, tikslas, dėl kurio buvo pateikta paraiška yra svarbus, nes, kilus ginčui, Čekijos arbitražo teismas gali pripažinti, jog subjektas elgėsi nesąžiningai, kadangi planavo panaudoti domeno vardą, pažeidžiant sąžiningo ir teisingo disponavimo domeno vardu principus.).

⁹⁶ 2004 m. balandžio 28 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 874/2004 nustatančio .eu aukščiausio lygio domeno įdegimo ir funkcijų viešosios tvarkos taisykles bei registracijai taikomus principus 21 straipsnio 2 dalis (OL, 2004 L 162, p. 40).

Reglamente taip pat yra įvirtinta nesažiningumo prezumpcijų sąrašas, nurodant, kokioms priemonėms jos gali būti įrodinėjamos:

1. iš aplinkybių matyti, kad domeno vardas buvo užregistruotas ar įsigytas visų pirma siekiant parduoti, išnuomoti ar kitaip perduoti tą domeno vardą pavadinimo, į kurį pagal šalių ir (arba) Bendrijos teisę yra pripažįstama ar nustatyta teisė, savininkui; arba
2. domeno vardas buvo užregistruotas siekiant, kad pavadinimo, į kurį pagal šalių ir (arba) Bendrijos teisę yra pripažįstama ar nustatyta teisė, savininkas ar valstybės įstaiga negalėtų parinkti tokį pavadinimą atitinkančio domeno vardo, jeigu:
  - galima įrodyti, kad besiregistruojantysis elgiasi būtent taip; arba
  - domeno vardas tinkamu būdu nebuvo naudojamas ne mažiau kaip dvejus metus po registracijos datos; arba
  - yra toks atvejis, kad pradėjus alternatyvų ginčų sprendimo procesą domeno vardo, į kurį pagal šalių ir (arba) Bendrijos teisę yra pripažįstama ar nustatyta teisė, savininkas arba valstybės įstaigos domeno vardo savininkas paskelbė apie savo ketinimus naudoti tą domeno vardą tinkamu būdu, bet to nepadarė per šešis mėnesius nuo AGS proceso pradžios datos;
3. domeno vardas buvo užregistruotas visų pirma siekiant sužlugdyti profesinę konkurento veiklą; arba
4. domeno vardas buvo sąmoningai naudojamas interneto vartotojams pritraukti siekiant komercinės naudos domeno vardo tinklalapio savininkui ar kitai interneto svetainei, sukūrus painiavos su pavadinimu, į kurį pagal šalių ir (arba) Bendrijos teisę yra pripažįstama ar nustatyta teisė, arba painiavos su valstybės įstaigos pavadinimu galimybę, kai tokios painiavos galimybė iškyla dėl domeno vardo savininko tinklalapio ar svetainės arba jo tinklalapyje ar svetainėje siūlomo produkto ar paslaugos šaltinio, finansavimo, ryšių ar paramos; arba
5. užregistruotas domeno vardas yra asmens vardas, o domeno vardo savininko ir užregistruoto domeno vardo nesieja jokie įrodomi ryšiai⁹⁷.

---

⁹⁷ 2004 m. balandžio 28 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 874/2004 nustatančio .eu aukščiausio lygio domeno įdegimo ir funkcijų viešosios tvarkos taisyklės bei registracijai taikomus principus 21 straipsnis (OL, 2004 L 162, p. 40).

Kaip jau buvo minėta, ADR procesą gali inicijuoti kiekvienas asmuo arba subjektas, pateikęs ieškinį pagal nustatytas procedūrinės taisykles. Pateikiami ieškiniai gali būti dvejopo pobūdžio:

- 1) prieš domeno vardo savininką, dėl kurio domeno vardo yra paduotas ieškinys; arba
- 2) prieš registrą⁹⁸.

Be to, papildomai yra nustatyta, kad tuo atveju, kol domeno vardas, dėl kurio paduodamas ieškinys, bus užregistruotas ir aktyvuotas, šalis gali pradėti ADR procesą tik prieš registrą. Taigi yra nustatytas apribojimas tuo atveju, kai domeno vardas dar nėra aktyvuotas ar registruotas. Tokiu atveju, nors šalis ginčija konkretų domeno vardą ir kito subjekto teisės neturėjimą jį registruoti, procesas laikoma, kad vedamas prieš registrą. Tokia nuostata yra paaiškinama tuo, kad tol, kol domeno vardas nėra aktyvuotas, subjektas, kurio vardu yra registruojamas .eu domeno vardas, dar neturi galimybės jį praktiškai naudoti ir juo disponuoti.

Be to, minėtos taisyklės nustato, kad ADR procese, kuriame atsakovu yra domeno vardo savininkas, dėl kurio domeno vardo buvo pateiktas ieškinys, galima naudoti tik šias teisės gynimo priemones: ginčijamo(u) domeno vardo(u) panaikinimas arba, jeigu ieškovas atitinka Reglamento (EB) Nr.733/2002 4(2)(b) punkte nustatytus bendruosius tinkamumo kriterijus registracijai, ginčijamo(u) domeno vardo(u) perdavimas ieškovui.

Tuo atveju, kai atsakovu yra registras, pagrindinė teisės gynimo priemonė ADR procese, yra ginčijamo registro priimto sprendimo panaikinimas.

Tam tikrais atvejais, remiantis nustatytomis procedūrinėmis taisyklėmis, registracijos tvarka, „Sunrise“ taisyklėmis ir(arba) kitomis sąlygomis ir nuostatomis, reglamentuojančiomis domeno vardo registravimą, Čekijos arbitražo teismas turi teisę nuspręsti, kad atitinkamas domeno vardas turi būti perduodamas, panaikinamas arba priskiriamas konkrečiam subjektui. Tačiau dėl bet kurio registro sprendimo dėl ankstesnės teisės, kuria remiamasi registracijos etapais laikotarpiu, Čekijos arbitražo teismas leidžia taikyti šias perdavimo ir priskyrimo priemones tik tuo atveju, jeigu ieškovas yra arčiausiai pareiškė jų eilėje dėl atitinkamo domeno vardo, ir jeigu registras prima sprendimą, jog ieškovas atitinka visus Europos Sąjungos reglamentuose nustatytus

---

⁹⁸ Ginčų dėl .eu domeno sprendimo taisyklių B1 p. [interaktyvus], [žiūrėta 2007-03-10]. Prieiga per internetą: <http://www.adr.eu/html/lt/adr/adr_rules/adr%20rules_lit.pdf>.

registracijos kriterijus ir vėliau registras aktyvuos domeno vardą būtent ieškovo, esančio arčiausiai pareiškė jų eilėje, vardu⁹⁹.

Taigi tuo atveju, jei subjektas pradeda ADR procedūrą prieš registrą ir prašo jam perduoti domeno vardą, Čekijos arbitražo teismas priims atitinkamą sprendimą tik tuo atveju, jeigu subjektui ne tik pavyks nuginčyti registraciją, bet ir pateikti įrodymus, kad jis yra arčiausiai eilėje dėl ginčijamo domeno vardo. Tuo atveju, jei yra kitų pretendentų, kurie yra padavę prašymus anksčiau už ginčo šalį, ginčo šalis neturi teisės prašyti perleisti domeno vardą būtent jai.

Be to, tuo atveju, jei paduota paraiška buvo „Sunrise“ registracijos etapais laikotarpiu ir šalis, ginčijanti domeno vardo registraciją, turi ankstesnes teises į atitinkamą domeno vardą, tai prie prašymo perleisti domeno vardą būtent jai turi būti pateikti dokumentai, įrodantys, kad ankstesnė teisė egzistuoja ir kad nėra kitų aukščiau už jį esančių subjektų, kurie būtų padavę prašymą dėl to paties domeno vardo, remiantis jų turima ankstesne teise.

Ankstesnių teisių samprata

Atkreiptinas dėmesys, jog Čekijos arbitražo teismas ne kartą yra pasisakęs dėl ankstesnių teisių vertinimo ir jų statuso registruojant .eu domeno vardus.

Čekijos arbitražo teismas yra konstatavęs, jog, remiantis Reglamento (EB) Nr. 874/2004 12 straipsniu, nustatančiu, kad registras užregistruoja domeno vardą pagal principą „kas pirmas, tas laimi“, jei nustato, kad pareiškėjas įrodė savo ankstesnę teisę nustatyta tvarka, „ankstesnė teisė“ suprantama kaip bent kokia teisė, nurodyta Reglamento (EB) Nr. 874/2004 10 straipsnyje, egzistavusi „Sunrise“ registracijos etapais laikotarpiu¹⁰⁰.

Taigi norint registruoti domeno vardą, remiantis ankstesne teise, ta ankstesnė teisė jau turėjo egzistuoti prasidėjus „Sunrise“ registracijai etapais. Nelaikytina, kad subjektas turėjo ankstesnę teisę, jeigu ji buvo įgyta vėliau arba po paraiškos dėl domeno vardo registracijos pagal ankstesnę teisę pateikimo.

Pažymėtina, kad „ankstesnė teisė“ nėra tapatu kas ir „senesnė teisė“. Ankstesnės teisės koncepcija nenustato konkurencijos tarp skirtingų ankstesnių teisių. Nėra svarbu,

---

⁹⁹ Ginčų dėl .eu domeno sprendimo taisyklių B1 p. 15 p. [interaktyvus], [žiūrėta 2007-03-10]. Prieiga per internetą: <http://www.adr.eu/html/lt/adr/adr_rules/adr%20rules_lit.pdf>.

¹⁰⁰ Arbitražo teismo prie Čekijos Respublikos Ūkio rūmų ir Čekijos Respublikos Žemės ūkio rūmų 2006 m. rugpjūčio 22 d. sprendimas Nr 00945, ir. *Ids Dijkstra v EURid dėl domeno vardo CWI* [interaktyvus], [žiūrėta 2007-03-15]. Prieiga per internetą: <http://www.adr.eu/adr/decisions/decision.php?dispute_id=945>.

kada ankstesnė teisė buvo įgyta, nes subjektui, kuris ankstesnę teisę įgijo anksčiau, nėra suteikiama pirmenybė registruoti atitinkamą domeno vardą, lyginant su kitais subjektais, kurie ankstesnę teisę įgijo vėliau¹⁰¹.

Visi ankstesnių teisių turėtojai yra laikomi esantys vienodoje padėtyje ir pirmumas siejamas tik su konkrečia data, kurią prasidėjo domenų vardų „Sunrise“ registracija etapais ir kada konkretus subjektas padavė nustatyta tvarka paraišką dėl konkretaus domeno vardo registracijos. Todėl pirmumas tarp ankstesnių teisių turėtojų nustatomas pagal principą „kas pirmas, tas laimi“, atsižvelgiant tik į paraiškos padavimo laiką¹⁰².

Taigi, nors „Sunrise“ registracijos periodo specifika yra ta, jog subjektams suteikiama galimybė registruoti domeno vardus remiantis jau galiojančiomis ankstesnėmis teisėmis, tačiau, kaip jau buvo minėta, tarp pačių subjektų, kurie turi ankstesnę teisę dėl konkretaus domeno vardo registracijos, taikomas principas „kas pirmas, tas laimi“, registruojant atitinkamą domeno vardą subjekto vardu¹⁰³.

Čekijos arbitražo teismas šią poziciją patvirtino ir 2006 m. rugpjūčio 30 d. sprendime Nr. 01720, nuroydamas, jog, kai pareiškėjas yra prekės ženklo savininkas, nėra nustatoma jokia pirmenybės teisė tarp pareiškėjo ir kito subjekto, kuris, nors ir turi ankstesnę teisę, tačiau nepateikė paraiškos dėl to paties domeno vardo registravimo. Tuo atveju, jei registras gauna daugiau nei vieną paraišką dėl to paties domeno vardo registracijos „Sunrise“ periodo metu, prašymai privalo būti nagrinėjami griežtai chronologine tvarka – pagal paraiškų pateikimo laiką¹⁰⁴.

Be to svarbu pažymėti, kad domeno vardo registracijai pagal ankstesnę teisę taikomi Reglamento (EB) 874/2004 10 straipsnio reikalavimai, t.y. registracija ankstesnės teisės pagrindu galima tik tada, kai prašomas registruoti domeno vardas atitinka visą pavadinimą, į kurį turima ankstesnė teisė, užrašytą dokumentuose, įrodančiuose tokios teisės egzistavimą.

---

¹⁰¹ Arbitražo teismo prie Čekijos Respublikos Ūkio rūmų ir Čekijos Respublikos Žemės ūkio rūmų 2006 m. liepos 27 d. sprendimas Nr. 00827, *AG Blatná, družstvo v EURid dėl domeno vardo TRAVEX* [interaktyvus], [žiūrėta 2007-03-015]. Prieiga per internetą:

<http://www.adr.eu/adr/decisions/decision.php?dispute_id=827>.

¹⁰² Arbitražo teismo prie Čekijos Respublikos Ūkio rūmų ir Čekijos Respublikos Žemės ūkio rūmų 2007 m. kovo 15 d. sprendimas Nr. 03376, *Mediacop s.r.o. v EURid dėl domeno vardo KAFKA* [interaktyvus], [žiūrėta 2007-03-15]. Prieiga per internetą:

<http://www.adr.eu/adr/decisions/decision.php?dispute_id=3376>.

¹⁰³ Arbitražo teismo prie Čekijos Respublikos Ūkio rūmų ir Čekijos Respublikos Žemės ūkio rūmų 2006 m. rugsėjo 21 d. sprendimas Nr. 01320, *Alexandros Doumas v EURid dėl domeno vardo VDV* [interaktyvus], [žiūrėta 2007-03-015]. Prieiga per internetą:

<http://www.adre.eurid.eu/adr/decisions/decision.php?dispute_id=1320>.

¹⁰⁴ Arbitražo teismo prie Čekijos Respublikos Ūkio rūmų ir Čekijos Respublikos Žemės ūkio rūmų 2006 m. rugpjūčio 30 d. sprendimas Nr. 01720, *BARVY A LAKY HOSTIVAŘ, a.s. v EURid dėl domeno vardo BL* [interaktyvus], [žiūrėta 2007-03-15]. Prieiga per internetą:

<http://www.adr.eu/adr/decisions/decision.php?dispute_id=1720>.

Taigi ankstesnė teisė egzistuoja tik tokiam domeno vardui, kuris yra pilnai sudarytas ir visiškai atitinka registruotą ankstesnę teisę. Čekijos arbitražo teismas yra pažymėjęs, jog negalima registruoti domeno vardo „Sunrise“ registracijos etapais metu, pateikiant ankstesnės teisės įrodymą į visą pavadinimą, tačiau norint registruoti tik dalį jo kaip domeno vardą¹⁰⁵, nes, kaip jau buvo minėta, ankstesnė teisė galioja tik pilnam pavadinimui¹⁰⁶, o ne jo daliai.

Bloga valia¹⁰⁷ „Sunrise“ laikotarpiu

Čekijos arbitražo teismas 2006 m. liepos 11 d. sprendime Nr. 00685 yra pažymėjęs, jog registras neprivalo įvertinti, ar pareiškėjas veikia bloga valia domeno vardo registracijos procese, nebent būtų gautas pranešimas iš trečiojo asmens, jog konkretaus domeno vardo registracijos metu pareiškėjas atliko veiksmus, kurie patvirtina, jog jis veikė bloga valia pagal Reglamento (EB) Nr. 874/2004 21 straipsnį.

Taip pat Čekijos arbitražo teismas nurodė, jog dokumentų pateikimas dėl konkretaus domeno vardo suteikimo pareiškėjui, kuris pateikė ankstesnės teisės įrodymą, negali būti vertinamas pagal Reglamento (EB) Nr. 874/2004 21 straipsnio 1 dalį¹⁰⁸. Tai reiškia, jog ankstesnės teisės įrodymų pateikimas registrai nevertintinas kaip piktnaudžiavimas ar bloga valia.

Svarbu, jog ieškinys dėl domeno vardo registravimo, esant blogai valiai, turi būti paduotas pagal Reglamento (EB) Nr. 874/2004 21 straipsnį prieš konkretų pareiškėją, kuris yra pateikęs paraišką registruoti domeno vardą. Šiuo pagrindu procesas negali būti pradėtas prieš registrą, nes atsakovu, esant šalies blogai valiai, gali būti tik šalis, kuri pateikė paraišką arba jau užregistravo domeno vardą. Registras nėra ginčo šalis pagal minėtą reglamento straipsnį. Sąžiningo proceso principas reikalauja, kad ieškinio pareiškėjui, kuris ginčija domeno vardo registraciją, turėtų galimybę apsiginti, kas būtų neįmanoma, jei ADR procedūra būtų pradėta prieš registrą¹⁰⁹.

---

¹⁰⁵ Arbitražo teismo prie Čekijos Respublikos Ūkio rūmų ir Čekijos Respublikos Žemės ūkio rūmų 2007 m. kovo 15 d. sprendimas Nr. 03376, *Mediacop s.r.o. v EURid dėl domeno vardo KAFKA* [interaktyvus], [žiūrėta 2007-03-15]. Prieiga per internetą:

<http://www.adr.eu/adr/decisions/decision.php?dispute_id=3376>.

¹⁰⁶ Išimtis gali būti padaryta ankstesnės teisės pavadinimui, kuriame yra specialių simbolių. Tokiu atveju taikomas Reglamento (EB) Nr. 874/2004 11 str., nustatantis specialių simbolių perrašymą.

¹⁰⁷ Anglų kalboje vartojamas terminas *bad faith*.

¹⁰⁸ Arbitražo teismo prie Čekijos Respublikos Ūkio rūmų ir Čekijos Respublikos Žemės ūkio rūmų 2006 m. liepos 11 d. sprendimas Nr. 00685, *Deutsche Lotto Marketing GmbH v EURid dėl domeno vardo LOTTO* [interaktyvus], [žiūrėta 2007-03-15]. Prieiga per internetą:

<http://www.adr.eu/adr/decisions/decision.php?dispute_id=685>.

¹⁰⁹ Arbitražo teismo prie Čekijos Respublikos Ūkio rūmų ir Čekijos Respublikos Žemės ūkio rūmų 2006 m. liepos 27 d. sprendimas Nr. 00504, *Dr. Eileen O'Leary v EURid dėl domeno vardo CORK* [interaktyvus],

Pažymėtina, kad ginčų dėl .eu domeno sprendimo taisyklėse yra nustatyta, jog ieškovas privalo išsipareigoti, kad jo reikalavimai ir teisės gynimo priemonės, susiję su domeno vardo registracija, ginču ir ginčo išsprendimu, yra nukreipti tik prieš domeno vardo savininką, ir ieškovas atsisako bet kurių ir visų reikalavimų ir teisės gynimo priemonių prieš:

- 1) su ginčų sprendimu susijusių paslaugų teikėją, kurį pasirenka registras – institucija, o taip pat jos direktorius, pareigūnus, darbuotojus, patarė jus ir atstovus, išskyrus tyčinių neteisė tų veiksmų atvejus;
- 2) Čekijos arbitražo teismo kolegijos narius, išskyrus tyčinių neteisė tų veiksmų atvejus;
- 3) registratorių, išskyrus tyčinių neteisė tų veiksmų atvejus; ir
- 4) registrą, o taip pat jo direktorius, pareigūnus, darbuotojus, patarė jus ir atstovus, išskyrus tyčinių neteisė tų veiksmų atvejus¹¹⁰.

Kaip matyti iš aukščiau paminėto Ginčų dėl .eu domeno sprendimo taisyklių B11 punkto, tiek registras ir registratorius, tiek ginčų sprendimo institucija yra apriboję savo atsakomybę, nes tik tyčinių neteisėtų veiksmų atlikimo atveju galėtu galėtu būti patraukti atsakomybėn. Neįrodžius tyčinių neteisėtų veiksmų, minėtiems subjektams negalėtu būti taikoma atsakomybė.

Iš pateiktos normos analizės taip pat galima daryti išvadą, jog tuo atveju, jei minėtų subjektų veiksmai būtų kvalifikuoti kaip neatsargūs, jiems nebūtų taikoma atsakomybė.

Be to, kaip jau buvo minėta anksčiau, registras negali būti atsakovu ginče remiantis Reglamento (EB) Nr. 874/2004 21 straipsniu, tokiu subjektu gali būti tik domeno vardo savininkas¹¹¹. Čekijos arbitražo teismas yra pažymėjęs, jog tuo atveju, kai domenų vardų registracija atliekama „fiktyviai“, t.y., kai registruojami domenų vardai panašūs arba tapatūs į registruotus figūrinius prekės ženklus, laikoma, kad tokia registracija pažeidžia Reglamento (EB) Nr. 21 straipsnį, todėl suinteresuoti asmenys gali pradėti ADR procedūra, remiantis Reglamento (EB) Nr. 874/2004 22 straipsniu, nustatančiu, jog ADR

[žiūrėta 2007-03-15]. Prieiga per internetą:

<http://www.adr.eu/adr/decisions/decision.php?dispute_id=504>.

¹¹⁰ Ginčų dėl .eu domeno sprendimo taisyklių B11 p. [interaktyvus], [žiūrėta 2007-03-10]. Prieiga per internetą: <http://www.adr.eu/html/lt/adr/adr_rules/adr%20rules_lit.pdf>.

¹¹¹ Arbitražo teismo prie Čekijos Respublikos Ūkio rūmų ir Čekijos Respublikos Žemės ūkio rūmų 2006 m. gegužės 19 d. sprendimas Nr. 00210, *Bernd Single v EURid dėl domeno vardo BINGO* [interaktyvus], [žiūrėta 2007-03-15]. Prieiga per internetą:

<http://www.adr.eu/adr/decisions/decision.php?dispute_id=210>.

procesą gali pradėti bet kuri šalis, kai registracija yra ginčytina arba ja piktnaudžiaujama¹¹².

Pažymėtina, kad Reglamento (EB) Nr. 874/2004 21 straipsnio 1 dalyje yra nustatyti du atvejai, kai domeno vardas yra užregistruotas neturint į tą vardą teisių ar teisėtų interesų arba jis buvo užregistruotas ar yra naudojamas nesąžiningai (*bad faith*).

Čekijos arbitražo teismas yra pažymėjęs, jog tokia situacija, kai pareiškėjas prieš registruojant atitinkamą domeno vardą patikrino, pavyzdžiui, .com domenų vardus dėl kitų asmenų teisių nėra pakankamas įrodymas, kad subjektas tinkamai patikrino, ar pasirinkdamas domeno vardą neapžeis trečiųjų asmenų turimų teisių. Čekijos arbitražo teismas taip pat pažymėjo, kad subjektas privalėjo patikrinti kompetentingų institucijų turimus duomenis dėl galimų trečiųjų asmenų teisių pažeidimų, susijusių su jų turimais prekių ženklais.

Taip pat buvo pripažinta, kad pareiškėjas registravo įvairius domenų vardus, kuriuos vėliau perleisdavo kitiems subjektams, turintiems įregistruotą panašų prekės ženklą arba įmonės pavadinimą.

Be to, nors pareiškėjas ginčijo, jog domeno vardo panašumas į kokį nors prekės ženklą ar jo dalį tėra atsitiktinumas, tačiau Čekijos arbitražo teismas pripažino, kad tokia veikla, kai registruojami domenų vardai, panašūs į esamus prekės ženklus, o paskui perleidžiant juos atitinkamiems subjektams už „simbolinę“ kainą, sudarant pirkimo-pardavimo sandorį, laikoma, kad subjektas veikė nesąžiningai (*bad faith*) ir tokie jo veiksmai kvalifikuojami pagal Reglamento (EB) Nr. 874/2004 21 straipsnio 3 dalies a punktą¹¹³.

Minėtas punktas įtvirtina, nesąžiningumo atvejus. Pagal minėto reglamento 21 straipsnio 3 dalies a punktą nesąžiningumas pasireiškia tada, kai iš aplinkybių matyti, kad domeno vardas buvo užregistruotas ar įsigytas visų pirma siekiant parduoti, išnuomoti ar kitaip perduoti tą domeno vardą pavadinimo, į kurį pagal šalių ir (arba) Bendrijos teisę yra pripažįstama arba nustatyta teisė, savininkui.

---

¹¹² Arbitražo teismo prie Čekijos Respublikos Ūkio rūmų ir Čekijos Respublikos Žemės ūkio rūmų 2006 m. gegužės 19 d. sprendimas Nr. 00210, *Bernd Single v EURid dėl domeno vardo BINGO* [interaktyvus], [žiūrėta 2007-03-15]. Prieiga per internetą:

<http://www.adr.eu/adr/decisions/decision.php?dispute_id=210>.

¹¹³ Arbitražo teismo prie Čekijos Respublikos Ūkio rūmų ir Čekijos Respublikos Žemės ūkio rūmų 2007 m. kovo 13 d. sprendimas Nr. 04099, *VIVARTIA-INDUSTRIAL & COMMERCIAL COMPANY OF FOOD PRODUCTS & CATERING SERVICES, VIVARTIA-INDUSTRIAL & COMMERCIAL COMPANY OF FOOD PRODUCTS & CATERING SERVICES v ANASTASIOS KARKAZIS dėl domeno vardo VIVARTIA* [interaktyvus], [žiūrėta 2007-03-15]. Prieiga per internetą:

<http://www.adr.eu/adr/decisions/decision.php?dispute_id=4099>.

Įdomu tai, jog Čekijos arbitražo teismas pripažino, jog subjektas elgiasi nesąžiningai net ir tada, kai bando registruoti domeno vardą tokį patį kaip ir prekės ženklas net ir tuo atveju, kai paraiška registruoti atitinkamą domeno vardą buvo paduota tą pačią dieną, kurią prekės ženklas buvo atitinkamai pakeistas (modifikuotas) ir apie tai buvo paskelbta viešai. Čekijos arbitražo teismas tokios situacijos nelaikė atsitiktinumu ir pripažino, kad net ir tą pačią dieną paskelbus privaloma paisyti prekės ženklo savininko teisių¹¹⁴.

Atkreiptinas dėmesys, kad tokį sprendimą Čekijos arbitražo teismas priėmė, remdamasis faktinėmis aplinkybėmis, pagal kurias atsakovas registruodavo domenų vardus panašius į prekės ženklus ar jų dalis ir po to siūlydavo atitinkamiems subjektams įsigyti domeno vardą. Tokie atsakovo veiksmai buvo pilnai įrodyti, todėl ir paraiškos pateikimas dėl domeno vardo, kuris sudarė prekės ženklo, apie kurį buvo paskelbta tą pačią dieną, kaip ir atsakovo paduota paraiška registruoti domeno vardo dalį, buvo laikomas nesąžiningu pagal Reglamento (EB) Nr. 874/2004 21 straipsnio 3 dalies a punktą.

Čekijos arbitražo teismas pripažino, kad EURid neturi teisės „Sunrise“ domenų vardų registracijos etapais laikotarpiu spręsti, ar pareiškėjas pateikė paraišką nesąžiningai, kaip tai yra apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 874/2004 21 straipsnyje¹¹⁵.

Atisižvelgiant į interneto tinklapiuose pateikiamus skelbimus¹¹⁶, Lietuvoje dažnai yra pažeidžiamas minėto reglamento straipsnis, draudžiantis domeno vardą registruoti, siekiant jį parduoti, ar kitaip perduoti domeno vardo pavadinimą subjektams, kurie turi teises į tą pavadinimą arba pagal nacionalinę, arba pagal Bendrijos teisę. Todėl didelė tikimybė, jog ateityje dėl įvairių domenų vardų gali kilti ginčų tarp domeno vardo savininkų ir intelektinių teisių turėtojų, nes, bent jau dabar, parduodami domenai, nesidomint, ar jie gali ar ne pažeisti trečiųjų asmenų teises.

---

¹¹⁴ Arbitražo teismo prie Čekijos Respublikos Ūkio rūmų ir Čekijos Respublikos Žemės ūkio rūmų 2007 m. kovo 13 d. sprendimas Nr. 04099, *VIVARTIA-INDUSTRIAL & COMMERCIAL COMPANY OF FOOD PRODUCTS & CATERING SERVICES, VIVARTIA-INDUSTRIAL & COMMERCIAL COMPANY OF FOOD PRODUCTS & CATERING SERVICES v ANASTASIOS KARKAZIS dėl domeno vardo VIVARTIA* [interaktyvus], [žiūrėta 2007-03-15]. Prieiga per internetą: <http://www.adr.eu/adr/decisions/decision.php?dispute_id=4099>.

¹¹⁵ Arbitražo teismo prie Čekijos Respublikos Ūkio rūmų ir Čekijos Respublikos Žemės ūkio rūmų 2006 m. rugpjūčio 21 d. sprendimas Nr. 00323, *Markus Boldt v EURid dėl domenų vardų BEAUTY, REISE, BUSINESS, VERSICHERUNG, CAR, SPORT, HOTEL, SHOP, TRAVEL, MUSIC* [interaktyvus], [žiūrėta 2007-03-15]. Prieiga per internetą: <http://www.adr.eu/adr/decisions/decision.php?dispute_id=323>.

¹¹⁶ Skelbimas internete dėl domenų vardų pardavimo [interaktyvus], [žiūrėta 2007-03-20]. Prieiga per internetą: <<http://209.85.135.104/search?q=cache:EgrXaNh4hZsJ:search.delfi.lt/search.php%3Fq%3Dweb%26q%3Dwww.sex.lt.+parduotu+domen%C4%85&hl=lt&ct=clnk&cd=3>>.

Atkreiptinas dėmesys, jog nelaikomi nesąžiningumu (blogo valia) tokie atvejai, kai norima registruoti kiek galima daugiau domenų vardų, remiantis turimais prekių ženklais. Taip pat negali būti pripažįstama piktnaudžiavimu tokie atvejai, kai yra konkurencija tarp kelių subjektų, kurie turi teises į atitinkamą pavadinimą, nes tokiu atveju visų jų teisės yra vienodai lygios¹¹⁷ ir, įrodžius, kad subjektas turi teisę į atitinkamą pavadinimą pagal valstybės narės arba pagal Bendrijos teisę, teisė registruoti pasirinktą domeno vardą priklauso nuo to, kuris anksčiausiai pateikė paraišką registruoti domeno vardą ir tinkamai užpildė visus reikiamus dokumentus.

Specialių ženklų perrašymas

Reglamento (EB) Nr. 874/2004 11 straipsnis reglamentuoja specialių simbolių pavadinime perrašymą taip, kad būtų galima sudaryti domeno vardą, kuris atitiktų ir turimas teises į konkretų pavadinimą, ir būtų galima pagal tokį pavadinimą sukurti domeno vardą. Kaip jau buvo minėta, ne visi simboliai gali sudaryti domeno vardą. Kai kurie iš jų privalo būti pakeisti į programai suprantamas žymenis¹¹⁸.

Kaip pavyzdį galima pateikti Čekijos arbitražo teismo 2006 m. lapkričio 8 d. sprendimą Nr. 02423¹¹⁹, kur buvo sprendžiamas klausimas dėl registruoto prekės ženklo *i&g* perrašymo į domeno vardą.

Pareiškėjas buvo registruoto prekės ženklo *i&g* savininkas. Atitikdamas Reglamento (EB) Nr. 874/2004 10 straipsnio 1 dalies reikalavimus, nustatančius, jog ankstesnių teisių, kurias pripažino ar nustatė nacionalinė arba Bendrijos teisė ir valstybės įstaigos, turėtojai turi teisę teikti prašymus užregistruoti domenų vardus registracijos etapais laikotarpiu prieš bendrosios .eu domeno registracijos pradžią, pateikė paraišką dėl domeno vardo registravimo.

Pareiškėjas prašė įregistruoti domeno vardą *ieg.eu*, remiantis turima ankstesne teise. Šioje byloje buvo ginčijama, jog registruotas prekės ženklas *i&g* nesuteikia teikės registruoti domeno vardą *ieg.eu*, nes nėra tapatus turimam registruotam prekės ženklui.

---

¹¹⁷ Arbitražo teismo prie Čekijos Respublikos Ūkio rūmų ir Čekijos Respublikos Žemės ūkio rūmų 2006 m. liepos 11 d. sprendimas Nr. 00191, *Trader Media v EURud dėl domeno vardo AUTOTRADER* [interaktyvus], [žiūrėta 2007-03-20]. Prieiga per internetą:

<http://www.adr.eu/adr/decisions/decision.php?dispute_id=191>.

¹¹⁸ Pagal Reglamento (EB) Nr. 874/2004 11 str.prie specialių simbolių priskiriami tokie ženklai: ~ @ # \$ % ^ & * ( ) { } [ ] | \ / : ; ' ? .

¹¹⁹ Arbitražo teismo prie Čekijos Respublikos Ūkio rūmų ir Čekijos Respublikos Žemės ūkio rūmų 2006 m. lapkričio 8 d. sprendimas Nr. 02423, *IEG - Independent Equity GmbH, Rene Griemens v EURid dėl domeno vardo IEG* [interaktyvus], [žiūrėta 2007-03-20]. Prieiga per internetą:

<http://www.adr.eu/adr/decisions/decision.php?dispute_id=2423>.

Kadangi tiek prekės ženklas, tiek prašomas registruoti domeno vardas skiriasi, tai buvo bandoma įrodyti, jog subjektas neturi ankstesnės teisės pagal turimą prekės ženklą.

Tačiau Čekijos arbitražo teismas konstatavo, jog pareiškėjas tinkamai įvertino, kad simbolis & gali būti verčiamas kaip raidė *e* italų ir portugalų kalbose. Be to, pasirenkant artimiausią simbolį nėra reikalaujama, kad vertimas būtų tos valstybės kalba, kurioje yra registruota ankstesnė teisė. Galima pasirinkti bet kurią iš Europos Sąjungos kalbų artimiausiam specialaus simbolio atitikmeniui nustatyti.

Panašiai Čekijos arbitražo teismas konstatavo ir 2006 m. spalio 6 d. sprendime Nr. 02185. Nors simbolis & anglų kalboje atitinka žodį *and*, tačiau kitomis kalbomis simbolio vertimas gali skambėti visai kitaip. Pavyzdžiui, Belgijoje yra trys oficialios kalbos: prancūzų, vokiečių ir olandų. Verčiant minėtą simbolį, subjektas turėtų net tris variantus, pagal kuriuos jam priklausytų ankstesnės teisės. Taigi visais trimis atvejais, išvertus simbolį į tris oficialias kalbas, subjektas galėtų pagrįstai reikalauti, kad jam būtų pripažintos ankstesnės teisės pagal visus tris vertimus¹²⁰.

Taigi registruotame prekės ženkle esantis simbolis & iš anglų kalbos verčiamas kaip *and*, tačiau kitos oficialios Europos Sąjungos kalbos gali pateikti kitokią vertimo variantą.

Sprendžiant @ simbolio reikšmę ir perrašymą Čekijos arbitražo teismas sprendime¹²¹ konstatavo, jog minėtas simbolis paprastai naudojamas, priklausomai nuo konteksto, arba kaip *at* (kaip matematinės formulės nuoroda į pavyzdį arba kaip internetinis adresas), arba kaip alternatyvi stilizuota *a* raidė.

Vertinant, kaip turėtų būti perrašoma @ simbolis, kiekvienu atveju reikia vertinti:

- pagal pirmą įspūdį, t.y., ar pamačius konkretų žodį ar žodžių junginį su minėtu simboliu, lengvai galima suvokti to žodžio prasmę ir greitai jį perskaityti,
- taip pat ar domeno vardas lengvai gali būti prilygintas pavadinimui su specialiais simboliais ir bendras įspūdis tokiu atveju vis tiek išlieka tas pats.

Sprendžiant dėl kito simbolio – !, Čekijos arbitražo teismas padarė išvadą, kad tiksliausia, remiantis Reglamento (EB) Nr. 874/2004 11 straipsniu, šį simbolį visiškai pašalinti. Todėl rekomendavo pavadinimą, kuriame yra toks simbolis, perrašyti taip, kad jo neliktų.

¹²⁰ Arbitražo teismo prie Čekijos Respublikos Ūkio rūmų ir Čekijos Respublikos Žemės ūkio rūmų 2006 m. spalio 6d. sprendimas Nr. 02185, Digipolis, Ms Ann - Fournier, - v EURid dėl domenų vardų ANTWERPEN, ANTWERP [interaktyvus], [žiūrėta 2007-03-20]. Prieiga per internetą: <http://www.adr.eu/adr/decisions/decision.php?dispute_id=2185>.

¹²¹ Arbitražo teismo prie Čekijos Respublikos Ūkio rūmų ir Čekijos Respublikos Žemės ūkio rūmų 2006 m. spalio 1 d. sprendimas Nr. 01996, ThinkTank EDV-Consulting GmbH, Mag Alexander Majarek v EURid dėl domenų vardų THINKTANK, THINK-TANK [interaktyvus], [žiūrėta 2007-03-20]. Prieiga per internetą: <http://www.adr.eu/adr/decisions/decision.php?dispute_id=1996>.

Iš pateiktų Čekijos arbitražo teismo sprendimų analizės galima daryti išvadą, kad tuo atveju, kai specialų žymenį galima pakeisti artimu atitikmeniu, kuris tiek vizualiai, tiek pagal savo naudojimo reikšmę paprastai naudojamas kaip alternatyva specialiam simboliui, toks specialių simbolių perrašymas yra tinkamas ir laikoma, kad perrašytas domeno vardas atitinka subjekto turimą pavadinimą.

Kita vertu, tuo atveju, kai specialus ženklas neturi jokio atitikmens¹²², kuriuo jis galėtų būti pakeistas, kaip Čekijos arbitražo teismas pažymėjo, geriausia tokį specifinį simbolį iš viso išmesti iš sudaromo domeno vardo, nes kitu atveju gali būti taip, jog specifinį simbolį pakeitus į kitą, visiškai gali pasikeisti tiek pavadinimo reikšmė, tiek pats vizualinis panašumas.

Čekijos arbitražo teismo 2006 m. spalio 15 d. sprendime¹²³ Nr. 01523 yra atskleistos registro pareigos, registruojant domeno vardą, remiantis pavadinimu, kuris sudarytas iš specialių simbolių.

Čekijos arbitražo teismas atkreipė dėmesį, jog Reglamento (EB) Nr. 874/2004 11 straipsnio 1 dalyje yra įtvirtinta tapatumo prezumpcija, nustatanti, jog registruojant visą pavadinimą, kai tokiaime pavadinime tarp teksto elementų ar žodžių yra tarpų, toks visas pavadinimas yra tapatus, užrašant jį tiek su brūkšneliu tarp žodžių, tiek sujungus kelis žodžius į vieną.

Kita vertus, tokios prezumpcijos nėra nustatyta minėto straipsnio antroje dalyje, nustatančioje, jog tuo atveju, kai varde yra specialių simbolių, tarpų ar skyrybos ženklų, iš atitinkamo domeno vardo jie:

- visiškai pašalinami,
- pakeičiami brūkšneliais,
- arba užrašomi kitaip, jei tai įmanoma (pavadinimas turėtų būti kiek galima panašesnis).

Kadangi nėra nustatyta tapatumo prezumpcijos, minėtus tris simbolių perrašymo variantus reikia vertinti remiantis tapatumo viršenybės principu.

Registras turi registruoti domeno vardą tuo atveju, jei pareiškėjas įrodo savo ankstesnę teisę¹²⁴. Registras turi įvertinti, ar pareiškėjas įrodė savo ankstesnės teisės

---

¹²² Pavyzdžiui, tokie simboliai yra ! ^ * ( ) ' [ ] { } ir kiti į juos panašūs, kurie neverčiami jokiais kitais žodžiais.

¹²³ Arbitražo teismo prie Čekijos Respublikos Ūkio rūmų ir Čekijos Respublikos Žemės ūkio rūmų 2006 m. spalio 15 d. sprendimas Nr. 01523, *Stadt Koeln v EURid dėl domeno vardo COLOGNE* [interaktyvus], [žiūrėta 2007-03-20]. Prieiga per internetą: http://www.adr.eu/adr/decisions/decision.php?dispute_id=1523.

¹²⁴ 2004 m. balandžio 28 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 874/2004 nustatančio .eu aukščiausio lygio domeno įdegimo ir funkcijų viešosios tvarkos taisyklės bei registracijai taikomus principus 14 str. (OL, 2004 L 162, p. 40).

buvimą tinkamai. Todėl kiekvienu atveju registras turi nustatyti, ar pageidaujamas domeno vardas, nurodytas paraiškoje, atitinka pilną pavadinimą, kuriam taikoma ankstesnė teisė.

Figūrinių arba sudedamųjų ženklų perrašymas

Figūrinių arba sudedamųjų ženklų perrašymo taisyklės nustato .eu „Sunrise“ taisyklių 19 skirsnio 2 dalis, kur nurodyta, jog ankstesnė teisė, kurios prašoma pavadinimui, įtrauktam į perkeltinės reikšmės arba sudėtinius ženklus (ženklai, kuriuose yra žodžių, paveikslėlių, emblemų ir kitų panašių ženklų), pripažįstama, jeigu:

- 1) ženkle yra tik pavadinimas,
- 2) žodinis elementas yra vyraujantis ir gali būti lengvai atkirtas nuo grafinio elemento,

Tokiam ženklų perrašymui yra keliamos dvi sąlyga, jog:

- a) visi į ženklą įtraukti raidiniai skaitmeniniai simboliai (įskaitant ir brūkšnelius) yra domeno varde ta pačia tvarka, kuri jie yra išdėstyti ženkle, ir
- b) bendras žodžio išpūdis yra aiškus, nėra pagrįstos galimybės neteisingai perskaityti ženklą sudarančius simbolius, simbolių išdėstymo tvarka yra aiški.

Analizuojant figūrinių arba sudedamųjų ženklų perrašymą, Čekijos arbitražo teismas 2006 lapkričio 17 d. sprendime¹²⁵ Nr. 02659 yra pažymėjęs, jog pagal .eu „Sunrise“ taisyklių 19 skirsnį domeno vardas, remiantis ankstesne teise, turi būti sudarytas iš raidinių skaitmeninių simbolių. Šiuo konkrečiu atveju buvo nustatyta, kad ženklas yra figūrinis ir jo emblemos pagrindinį elementą sudarė tris ketvirtadalius rato kairėje pusėje užimantis žodine forma išreikštas simbolis *PRO.MED.CS*.

Ženklo savininkas prašė registruoti domeno vardą *PROMED*. Pasirinktą domeno vardą grindė tuo, jog pagrindinis ir ryškiausiai išreikštas ženklo elementas yra *PROMED*, o raidės CS tėra galūnė, kuri neturi jokio ryškaus skiriamąjo požymio. Tačiau Čekijos arbitražo teismas nesutiko su tokiais argumentais, nurodydamas, jog domeno vardą, remiantis ankstesne teise, turi sudaryti visas ženklo pavadinimas.

---

¹²⁵ Arbitražo teismo prie Čekijos Respublikos Ūkio rūmų ir Čekijos Respublikos Žemės ūkio rūmų 2006 m. lapkričio 17 d. sprendimas Nr. 02659, *PRO.MED.CS Praha a.s., Ing. Milan Augusta v EURid del domeno vardo PROMED* [interaktyvus], [žiūrėta 2007-03-20]. Prieiga per internetą: <http://www.adr.eu/adr/decisions/decision.php?dispute_id=2659>.

Be to, kadangi pareiškėjui priklausė registruotas prekės ženklas raidine išraiška *PRO.MED.CS*, tai ankstesnės teisės galioja būtent šiai raidinei ženklo išraiškai, bet ne pavadinimui *PROMED*, į kurį pareiškėjas neturi jokių teisių. Dėl minėtų priežasčių Čekijos arbitražo teismas konstatavo, jog pareiškėjas galėjo paduoti paraišką registruoti tik domeno vardą *PROMEDCS*, bet ne *PROMED*.

Sprendžiant figūrinių arba sudedamųjų ženklų perrašymo taisyklių taikymą Čekijos arbitražo teismas 2006 m. rugpjūčio 30 d. sprendime¹²⁶ Nr. 00713 pažymėjo, jog pagal .eu „Sunrise“ taisyklių 19 skirsnį į sudedamąjį ženklą įeina ne tik pagrindinis žodis, bet ir prie jo esančios stilizuotos raidės. Todėl, remiantis minėtomis taisyklėmis, domeno vardas privalo būti sudaryta iš raidinių skaitmeninių simbolių, kurie yra tame ženkle.

Net ir tuo atveju, jei, pavyzdžiui, stilizuota raidė atkartos pirmąją ženklo žodžio raidę, Čekijos arbitražo teismas pripažino, kad sudarant domeno vardą, remiantis tokiu ženklu, turės būti įtraukti visi raidiniai simboliai. Kitu atveju bus laikoma, kad norimas registruoti domeno vardas neatitina subjekto turimos ankstesnės teisės, todėl negali būti registruojamas.

Be to, svarbu teisingai nustatyti stilizuotos raidės vietą formuojamame domeno varde, nes .eu „Sunrise“ taisyklės reikalauja, kad domeno vardas būtų sudarytas laikantis griežtos chronologinės raidinių skaitmeninių simbolių sekos. Priešingu atveju, domeno vardas neatitiktų reikalavimo, jog jis turi būti sudarytas siekiant išlaikyti bendrą ženklo išpūdį, įtraukiant visus simbolius taip, kad neatsirastų pagrįstos galimybės neteisingai perskaityti ženklą sudarančius simbolius.

Čekijos arbitražo teismas savo poziciją dėl sudedamųjų ženklų perrašymo taip pat išreiškė 2006 m. liepos 25 d. sprendime¹²⁷ Nr. 01053 ir 2006 m. spalio 20 d. sprendime¹²⁸ Nr. 02813 dar kartą patvirtindamas, jog aiškiai išreikštos stilizuotos raidės kartu su raidine simbolio dalimi sudaro vieningą simbolio raidinę išraišką. Pagal tokį ženklą sudarant domeno vardą visada turi būti atsižvelgta į stilizuotas raides kaip sudedamąją dalį pačio ženklo raidinės išraiškos bei į tokių raidžių padėtį kitų simbolių atžvilgiu.

---

¹²⁶ Arbitražo teismo prie Čekijos Respublikos Ūkio rūmų ir Čekijos Respublikos Žemės ūkio rūmų 2006 m. rugpjūčio 30 d. sprendimas Nr.00713, *Michael Reiser v EURid dėl domeno vardo HUETTINGER* [interaktyvus], [žiūrėta 2007-03-20]. Prieiga per internetą:

<http://www.adr.eu/adr/decisions/decision.php?dispute_id=713>.

¹²⁷ Arbitražo teismo prie Čekijos Respublikos Ūkio rūmų ir Čekijos Respublikos Žemės ūkio rūmų 2006 m. liepos 25 d. sprendimas Nr. 01053, *SANTOS, Jacques Fouquet (organisation= SANTOS) v EURid dėl domeno vardo SANTOS* [interaktyvus], [žiūrėta 2007-03-20]. Prieiga per internetą:

<http://www.adr.eu/adr/decisions/decision.php?dispute_id=1053>.

¹²⁸ Arbitražo teismo prie Čekijos Respublikos Ūkio rūmų ir Čekijos Respublikos Žemės ūkio rūmų 2006 m. spalio 20 d. sprendimas Nr. 02813, *Noble Group Limited, Mr Joe Philipsz v EURid dėl domeno vardo NOBLE* [interaktyvus], [žiūrėta 2007-03-20]. Prieiga per internetą:

http://www.adr.eu/adr/decisions/decision.php?dispute_id=2813

Sudarant domeno vardą reikia vadovautis .eu „Sunrise“ taisyklėmis, patikrinant, ar domeno vardas sudaro tą patį išpūdį kaip ir ženklas, ar prasmė nėra iškraipyta arba kaip kitaip pakeista. Taip pat neturėtų likti galimybės neteisingai suvokti simbolį (stilizuotą raidę), stengiantis kiek galima labiau priartinti domeno vardo sandarą prie visos ženklo raidinės skaitmeninės išraiškos.

Taigi svarbu tiek tinkamas iš eilės raidinių simbolių nurodymas, tiek aplinkybė, kad, sudarius simbolį domeno vardui registruoti, ženklo prasmė liktų ta pati.

Čekijos arbitražo teismas taip pat yra konstatavęs¹²⁹, jog tuo atveju, kai sudedamąjį ženklą sudaro formulė¹³⁰ ir jos raidinė išraiška, paduodant paraišką dėl domeno vardo registravimo, negalima pasirinkti tokio domeno vardo, kurį sudarytų tik formulė, nes bus atsisakyta tokį domeno vardą registruoti remiantis tuo, kad prašomas registruoti domeno vardas, remiantis .eu „Sunrise“ taisyklių 19 skirsniu, privalo būti sudarytas iš visų ženkle esančių raidinių skaitmeninių simbolių.

Kita vertus, Čekijos arbitražo teismas yra nustatęs kriterijus, pagal kuriuos ženklo sudedamosios dalys nėra laikomos ženklo raidine skaitine išraiška.

Pavyzdžiui¹³¹, kai ženklą sudaro raidinė išraiška ir figūrinis elementas, susidedantis iš persidengiančių stilizuotų žvaigždžių, vizualiai sudarančių priešinį, panašų į raidę A. Be to, kaip jau buvo minėta, svarbus bendras išpūdis nustatant, ar skaitomą žodį sudaro figūrinio elemento sukurta raidė ar ne. Jeigu raidinė išraiška skaitoma be figūrinio elemento, tai domeno vardas sudaromas tik iš raidinės ženklo išraiškos.

Taigi nėra laikoma raidine ženklo sudedamąja dalimi simboliai, kurie sudaro įvairias figūras. Nors galima jų fone išžiūrėti atskiras raides, tačiau toks optinis vaizdinys nelaikomas ženklo raidinės išraiškos sudedamąja dalimi, todėl domenų vardai sudaromi be minėtų stilizuotų figūrų, primenančių raides.

---

¹²⁹ Arbitražo teismo prie Čekijos Respublikos Ūkio rūmų ir Čekijos Respublikos Žemės ūkio rūmų 2006 m. liepos 5 d. sprendimas Nr. 00470, O2 DEVELOPPEMENT v EURid dėl domeno vardo O2 [interaktyvus], [žiūrėta 2007-03-21]. Prieiga per internetą:

<http://www.adr.eu/adr/decisions/decision.php?dispute_id=470>.

¹³⁰ Pavyzdžiui, formulė – O2, o raidinė išraiška šios formulės – deguonies dioksidas.

¹³¹ Arbitražo teismo prie Čekijos Respublikos Ūkio rūmų ir Čekijos Respublikos Žemės ūkio rūmų 2006 m. rugsėjo 17d. sprendimas Nr. 01310, Astrodata AG, Christian v EURid dėl domeno vardo ASTRODATA [interaktyvus], [žiūrėta 200-03-21]. Prieiga per internetą:

<http://www.adr.eu/adr/decisions/decision.php?dispute_id=1310>.

Išvados

1. eu. Domeno vardo registracija – integruotas procesas, nes norint tapti akredituotu registatoriumi, subjektas privalo sutikti su sąlygomis, nuostatomis ir tvarka, pagal kurią atliekamas domeno vardo registravimas, todėl visoms valstybėms, kuriose galima paduoti paraišką dėl .eu domeno vardo registravimo, galioja tos pačios taisyklės. Be to, didžioji dalis įsipareigojimų ir reikalavimų nustatomi sutartyse, sudaromose tarp registro ir registratoriaus. Dėl šių priežasčių negistavimas yra vienodas visose Europos Sąjungos valstybėse.
2. Pilietybė nėra .eu domeno vardo registracijos priėmimo kriterijus, toks kriterijus – gyvenamoji vieta, todėl subjektas, turintis verslo vietą Europos sąjungoje, gali pateikti paraišką dėl .eu domeno vardo registravimo.
3. Nustatyta privaloma alternatyvi ginčų nagrinėjimo sistema, dėl ko kilę ginčai išsprendžiami greitai, žymiai pigiau (lyginant su tradiciniais teismais) ir profesionaliau, nes šiuos ginčus sprendžia specializuota institucija – Čekijos arbitražo teismas., o arbitrus galima pasirinkti.
4. Kadangi .eu domeno vardo registracija įgalina sudaryti sutartį bet kokia iš Bendrijos oficialių pasirinktų kalbų; tai subjektas gali pasirinkti bet kurią akredituotą registatorių, kas lanksčiai leidžia pasirinkti greičiausią ir pigiausią .eu domeno vardo registravimo mechanizmą.
5. Domeno vardo registraciją, remiantis ankstesne teise, sudaro pilno vardo, kuriam galioja ankstesnė teisė, registracija, todėl „Sunrise“ registracijos etapais laikotarpiu nėra pripažįstama, kad subjektas turit teisę pateikti paraišką tik pagal dalį pavadinimo.
6. Lietuvoje yra keturi akredituoti registatoriai: UAB "Lanteka", Kauno technologijos universiteto Informacinių technologijų plėtros institutas, UAB "Interneto vizija" ir UAB „INTERDATA“, per kuriuos galima pateikti paraišką .eu domeno vardo registravimui. Išanalizavus jų tinklapiuose pateikiamą informaciją akivaizdu, kad nėra tinkamai užtikrinama trečiųjų asmenų teisė į informaciją dėl domeno vardo registravimo, nes jų tinklapiuose nėra skelbiami teisės aktai, kuriais remiantis ta registracija vyksta.
7. Pasirenkant registatorių reikia vadovautis praktiniais argumentais – kur kalba gintoji ar geriau žinoma, kur gyvenamoji vieta ir pan., nes priešingu atveju Čekijos arbitražo teismas gali pripažinti, kad vienokio ar kitokio registratoriaus ar sutarties kalbos pasirinkimas gali lemti subjekto kaltinimą piktnaudžiavimu.

8. Perrašant sudedamuosius ir figūrinius ženklus taip, kad jie atitiktų domenu vardams keliamus sudarymo reikalavimus, visada reikia atkreipti dėmesį, ar sudarytas domeno vardas vizualiai yra panašus į ženklą ir ar nėra visiškai iškreipiama ženklo reikšmė, nes nustačius minėtas aplinkybes, registras atsisako registruoti domeno vardą, nes jis neatitinka ankstesnės teisės.
9. Tais atvejais, kai perrašomi ženklai, kurie savo sudėtyje turi simbolių, kurių negalima niekaip kitaip išversti, tie simboliai paprasčiausiai yra pašalinami iš sudaromo domeno vardo.

Literatūros sąrašas

1. Teisės aktai:

1.1. Tarptautiniai:

- 1.1.1. 1883 m. kovo 20 d. Paryžiaus konvencija „Dėl pramoninės nuosavybės saugojimo“ (Valstybės žinios, 1996, Nr. 75-1796).

1.2. Europos Sąjungos:

- 1.2.1. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1654/2005 iš dalies pakeičiantis Reglamentą (EB) Nr. 874/2004, nustatantį .eu aukščiausio lygio domeno įdiegimo ir funkcijų viešosios tvarkos taisykles bei registracijai taikomus principus (OL, 2005 L 266, p. 35).

- 1.2.2. 2004 m. balandžio 28 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 874/2004 nustatantis .eu aukščiausio lygio domeno įdiegimo ir funkcijų viešosios tvarkos taisykles bei registracijai taikomus principus (OL, 2004 L 162, p. 40).

- 1.2.3. 2002 m. balandžio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 733/2002 dėl .eu aukščiausio lygio domeno įdiegimo, 4 str. 2 d. b p. (OL, 2002 L 113, p. 1).

- 1.2.4. 1998 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 98/5/EB skirtai padėti teisininkams verstis nuolatine advokato praktika kitoje valstybėje narėje nei ta, kurioje buvo įgyta kvalifikacija (OL, 1998 L 77, p. 83)

- 1.2.5. .eu domeno vardo registracijos tvarka [interaktyvus], [žiūrėta 2007-02-25]. Prieiga per internetą: http://www.eurid.org/images/Documents/V2_Reg_Policy/regpolicy%20v2%200_It.pdf.

- 1.2.6. .eu domeno vardo registracijos nuostatos ir sąlygos [interaktyvus], [žiūrėta 2007-02-25]. Prieiga per internetą: http://www.eurid.org/images/Documents/V2_Trms_Cond/terms%20conditions%20v2_It.pdf.

- 1.2.7. Ginčų dėl .eu domeno sprendimo taisyklės [interaktyvus], [žiūrėta 2007-02-25]. Prieiga per internetą: http://www.adr.eu/html/lt/adr/adr_rules/adr%20rules_lit.pdf.

- 1.2.8. Arbitražo teismo prie Čekijos Respublikos Ūkio rūmų ir Čekijos Respublikos Žemės ūkio rūmų -Papildomų ADR taisyklės [interaktyvus],

[žiūrėta 2007-03-15]. Prieiga per internetą:
<http://www.adr.eu/html/lt/adr/adr_rules/supp%20rules_lit.pdf>.

1.2.9. .eu domeno vardo WHOIS politika [interaktyvus], [žiūrėta 2007-02-25].
Prieiga per internetą:
<http://www.eurid.org/images/Documents/WHOIS_Policy/whois_lt.pdf>.

1.2.10. .eu „Sunrise“ taisyklės [interaktyvus], [žiūrėta 2007-03-05]. Prieiga per internetą:
<http://www.eurid.eu/images/Documents/Sunrise_rules/sunrise_rules_lt.pdf>.

1.3. Lietuvos Respublikos teisės aktai:

1.3.1. 2000 m. liepos 18 d. Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas (su pakeitimais ir papildymais) (Valstybės žinios, 2000, Nr. 74-2262).

1.3.2. 2004 m. rugpjūčio 19 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas Nr. 1029 „Dėl Lietuvos Respublikos Ryšių reguliavimo tarnybos nuostatų patvirtinimo“ (Valstybės žinios, 2004, Nr. 23-1654).

1.3.3. 2005 m. spalio 4 d. Lietuvos Respublikos Ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus įsakymas Nr. 1V-837 „Dėl viešojo administravimo institucijų teisės registruoti domeno vardą „...eu“ aukščiausio lygio domene patvirtinimo taisyklių patvirtinimo (Valstybės žinios, 2005, Nr. 119-4317).

2. Specialioji literatūra:

2.1. Vadovėliai, monografijos:

2.1.1. CIVILKA, M.; LAMANAUSKAS, T.; OSINAITĖ, G.; SAULIŪNAS, D.; ŠTITILIS, D.; TOLIUŠIS, S.; ULEVIČIUS, L. *Informacinių technologijų teisė*. Vilnius: NVO Teisės Institutas, 2004.

2.1.2. , S. *KICK-STARTER.COM: The definitive European Internet start-up guide*. Great Britain: Macmillan Press, 2000.

2.1.3. TURBAN, E.; KING, D.; VIEHLAND, D.; LEE, J. *Electronic commerce 2006: a managerial perspective*. USA: Upper Saddle River, 2006.

2.2. Straipsniai:

2.2.1. CHRISTOU, G.; SIMPSON, S. The Internet and Public-Private Governance in the European Union. Cambridge University Press [interaktyvus]. 2006, [žiūrėta 2007-03-07]. Prieiga per internetą:
<<http://journals.cambridge.org/action/login>>.

2.2.2. GOBYS, V. Domenų vardai: kaip tinkamai juos pasirinkti. *Pramoninės nuosavybės apsauga*, 2003, Nr. 4.

2.2.3. GUOBY, V. Ginčų dėl domenų vardų sprendimas. *Pramoninės nuosavybės apsauga*, 2002, Nr. 2.

- 2.2.4. SAULIŪNAS, Darius. Domenų vardų teisės problemos. *Justitia*, 2004, Nr. 5.
- 2.2.5. SAULIŪNAS, Darius. Domenų vardų teisės problemos. *Justitia*, 2004, Nr. 6.

2.3. Teismų praktika:

- 2.3.1. 2006 m. spalio 30 d. Čekijos arbitražo teismo sprendimas byloje Nr. 02429, *Ericpol Telecom sp. z o.o., Monika Wydrych v Zheng Qingying dėl domeno vardo ERICPOL* [interaktyvus], [žiūrėta 2007-03-10]. Prieiga per internetą:
<http://www.adr.eu/adr/decisions/index.php?page=12&order_by=published&dir=DESC>.
- 2.3.2. Arbitražo teismo prie Čekijos Respublikos Ūkio rūmų ir Čekijos Respublikos Žemės ūkio rūmų 2006 m. rugpjūčio 22 d. sprendimas Nr. 00945, *ir. Ids Dijkstra v EURid dėl domeno vardo CWI* [interaktyvus], [žiūrėta 2007-03-15]. Prieiga per internetą:
<http://www.adr.eu/adr/decisions/decision.php?dispute_id=945>.
- 2.3.3. Arbitražo teismo prie Čekijos Respublikos Ūkio rūmų ir Čekijos Respublikos Žemės ūkio rūmų 2006 m. liepos 27 d. sprendimas Nr. 00827, *AG Blatná, družstvo v EURid dėl domeno vardo TRAVEX* [interaktyvus], [žiūrėta 2007-03-015]. Prieiga per internetą:
<http://www.adr.eu/adr/decisions/decision.php?dispute_id=827>.
- 2.3.4. Arbitražo teismo prie Čekijos Respublikos Ūkio rūmų ir Čekijos Respublikos Žemės ūkio rūmų 2007 m. kovo 15 d. sprendimas Nr. 03376, *Mediacop s.r.o. v EURid dėl domeno vardo KAFKA* [interaktyvus], [žiūrėta 2007-03-15]. Prieiga per internetą:
<http://www.adr.eu/adr/decisions/decision.php?dispute_id=3376>.
- 2.3.5. Arbitražo teismo prie Čekijos Respublikos Ūkio rūmų ir Čekijos Respublikos Žemės ūkio rūmų 2006 m. rugsėjo 21 d. sprendimas Nr. 01320, *Alexandros Doumas v EURid dėl domeno vardo VDV* [interaktyvus], [žiūrėta 2007-03-015]. Prieiga per internetą:
<http://www.adreu.eurid.eu/adr/decisions/decision.php?dispute_id=1320>.
- 2.3.6. Arbitražo teismo prie Čekijos Respublikos Ūkio rūmų ir Čekijos Respublikos Žemės ūkio rūmų 2006 m. rugpjūčio 30 d. sprendimas Nr. 01720, *BARVY A LAKY HOSTIVAŘ, a.s. v EURid dėl domeno vardo BL*

- [interaktyvus], [žiūrėta 2007-03-15]. Prieiga per internetą:
<http://www.adr.eu/adr/decisions/decision.php?dispute_id=1720>.
- 2.3.7. Arbitražo teismo prie Čekijos Respublikos Ūkio rūmų ir Čekijos Respublikos Žemės ūkio rūmų 2006 m. liepos 11 d. sprendimas Nr. 00685, *Deutsche Lotto Marketing GmbH v EURid dėl domeno vardo LOTTO* [interaktyvus], [žiūrėta 2007-03-15]. Prieiga per internetą:
<http://www.adr.eu/adr/decisions/decision.php?dispute_id=685>.
- 2.3.8. Arbitražo teismo prie Čekijos Respublikos Ūkio rūmų ir Čekijos Respublikos Žemės ūkio rūmų 2006 m. liepos 27 d. sprendimas Nr. 00504, *Dr. Eileen O'Leary v EURid dėl domeno vardo CORK* [interaktyvus], [žiūrėta 2007-03-15]. Prieiga per internetą:
<http://www.adr.eu/adr/decisions/decision.php?dispute_id=504>.
- 2.3.9. Arbitražo teismo prie Čekijos Respublikos Ūkio rūmų ir Čekijos Respublikos Žemės ūkio rūmų 2006 m. gegužės 19 d. sprendimas Nr. 00210, *Bernd Single v EURid dėl domeno vardo BINGO* [interaktyvus], [žiūrėta 2007-03-15]. Prieiga per internetą:
<http://www.adr.eu/adr/decisions/decision.php?dispute_id=210>.
- 2.3.10. Arbitražo teismo prie Čekijos Respublikos Ūkio rūmų ir Čekijos Respublikos Žemės ūkio rūmų 2007 m. kovo 13 d. sprendimas Nr. 04099, *VIVARTIA-INDUSTRIAL & COMMERCIAL COMPANY OF FOOD PRODUCTS & CATERING SERVICES, VIVARTIA-INDUSTRIAL & COMMERCIAL COMPANY OF FOOD PRODUCTS & CATERING SERVICES VIVARTIA-INDUSTRIAL & COMMERCIAL COMPANY OF FOOD PRODUCTS & CATERING SERVICES v ANASTASIOS KARKAZIS dėl domeno vardo VIVARTIA* [interaktyvus], [žiūrėta 2007-03-15]. Prieiga per internetą:
<http://www.adr.eu/adr/decisions/decision.php?dispute_id=4099>.
- 2.3.11. Arbitražo teismo prie Čekijos Respublikos Ūkio rūmų ir Čekijos Respublikos Žemės ūkio rūmų 2006 m. rugpjūčio 21 d. sprendimas Nr. 00323, *Markus Boldt v EURid dėl domenu vardų BEAUTY, REISE, BUSINESS, VERSICHERUNG, CAR, SPORT, HOTEL, SHOP, TRAVEL, MUSIC* [interaktyvus], [žiūrėta 2007-03-15]. Prieiga per internetą:
<http://www.adr.eu/adr/decisions/decision.php?dispute_id=323>.
- 2.3.12. Arbitražo teismo prie Čekijos Respublikos Ūkio rūmų ir Čekijos Respublikos Žemės ūkio rūmų 2006 m. liepos 11 d. sprendimas Nr. 00191, *Trader Media v EURid dėl domeno vardo AUTOTRADER* [interaktyvus],

- [žiūrėta 2007-03-20]. Prieiga per internetą:
<http://www.adr.eu/adr/decisions/decision.php?dispute_id=191>.
- 2.3.13. Arbitražo teismo prie Čekijos Respublikos Ūkio rūmų ir Čekijos Respublikos Žemės ūkio rūmų 2006 m. lapkričio 8 d. sprendimas Nr. 02423, *IEG - Independent Equity GmbH, Rene Griemens v EURid dėl domeno vardo IEG* [interaktyvus], [žiūrėta 2007-03-20]. Prieiga per internetą:
<http://www.adr.eu/adr/decisions/decision.php?dispute_id=2423>.
- 2.3.14. Arbitražo teismo prie Čekijos Respublikos Ūkio rūmų ir Čekijos Respublikos Žemės ūkio rūmų 2006 m. spalio 6d. sprendimas Nr. 02185, *Digipolis, Ms Ann - Fournier, - v EURid dėl domenų vardų ANTWERPEN, ANTWERP* [interaktyvus], [žiūrėta 2007-03-20]. Prieiga per internetą:
<http://www.adr.eu/adr/decisions/decision.php?dispute_id=2185>.
- 2.3.15. Arbitražo teismo prie Čekijos Respublikos Ūkio rūmų ir Čekijos Respublikos Žemės ūkio rūmų 2006 m. spalio 1 d. sprendimas Nr. 01996, *ThinkTank EDV-Consulting GmbH, Mag Alexander Majarek v EURid dėl domenų vardų THINKTANK, THINK-TANK* [interaktyvus], [žiūrėta 2007-03-20]. Prieiga per internetą:
<http://www.adr.eu/adr/decisions/decision.php?dispute_id=1996>.
- 2.3.16. Arbitražo teismo prie Čekijos Respublikos Ūkio rūmų ir Čekijos Respublikos Žemės ūkio rūmų 2006 m. spalio 15 d. sprendimas Nr. 01523, *Stadt Koeln v EURid dėl domeno vardo COLOGNE* [interaktyvus], [žiūrėta 2007-03-20]. Prieiga per internetą:
<http://www.adr.eu/adr/decisions/decision.php?dispute_id=1523>.
- 2.3.17. Arbitražo teismo prie Čekijos Respublikos Ūkio rūmų ir Čekijos Respublikos Žemės ūkio rūmų 2006 m. lapkričio 17 d. sprendimas Nr. 02659, *PRO.MED.CS Praha a.s., Ing. Milan Augusta v EURid dėl domeno vardo PROMED* [interaktyvus], [žiūrėta 2007-03-20]. Prieiga per internetą:
<http://www.adr.eu/adr/decisions/decision.php?dispute_id=2659>.
- 2.3.18. Arbitražo teismo prie Čekijos Respublikos Ūkio rūmų ir Čekijos Respublikos Žemės ūkio rūmų 2006 m. rugpjūčio 30 d. sprendimas Nr.00713, *Michael Reiser v EURid dėl domeno vardo HUETTINGER* [interaktyvus], [žiūrėta 2007-03-20]. Prieiga per internetą:
<http://www.adr.eu/adr/decisions/decision.php?dispute_id=713>.
- 2.3.19. Arbitražo teismo prie Čekijos Respublikos Ūkio rūmų ir Čekijos Respublikos Žemės ūkio rūmų 2006 m. liepos 25 d. sprendimas Nr. 01053,

SANTOS, Jacques Fouquet (organisation= SANTOS) v EURid dėl domeno vardo SANTOS [interaktyvus], [žiūrėta 2007-03-20]. Prieiga per internetą: <http://www.adr.eu/adr/decisions/decision.php?dispute_id=1053>.

2.3.20. Arbitražo teismo prie Čekijos Respublikos Ūkio rūmų ir Čekijos Respublikos Žemės ūkio rūmų 2006 m. spalio 20 d. sprendimas Nr. 02813, *Noble Group Limited, Mr Joe Philipsz v EURid dėl domeno vardo NOBLE* [interaktyvus], [žiūrėta 2007-03-20]. Prieiga per internetą: http://www.adr.eu/adr/decisions/decision.php?dispute_id=2813

2.3.21. Arbitražo teismo prie Čekijos Respublikos Ūkio rūmų ir Čekijos Respublikos Žemės ūkio rūmų 2006 m. liepos 5 d. sprendimas Nr. 00470, *O2 DEVELOPPEMENT v EURid dėl domeno vardo O2* [interaktyvus], [žiūrėta 2007-03-21]. Prieiga per internetą: <http://www.adr.eu/adr/decisions/decision.php?dispute_id=470>.

2.3.22. Arbitražo teismo prie Čekijos Respublikos Ūkio rūmų ir Čekijos Respublikos Žemės ūkio rūmų 2006 m. rugsėjo 17d. sprendimas Nr. 01310, *Astrodata AG, Christian v EURid dėl domeno vardo ASTRODATA* [interaktyvus], [žiūrėta 200-03-21]. Prieiga per internetą: <http://www.adr.eu/adr/decisions/decision.php?dispute_id=1310>.

2.4. Kita literatūra:

2.4.1. Internetiniai dokumentai:

2.4.1.1. European Commission Information Society and Media. 2005 m. gruodžio 7 d. pradeda veikti jūsų pavadinimas .eu. Informacinis biuletėnis [interaktyvus]. 2005, Nr. 17 [žiūrėta 2007-03-05]. Prieiga per internetą: <http://ec.europa.eu/information_society/doc/factsheets/055-doteu-lt.pdf>.

2.4.1.2. Sutarties su registatoriumi pavyzdys [interaktyvus], [žiūrėta 2007-03-05]. Prieiga per internetą: <http://www.eurid.eu/images/Documents/V2_RA_Sample/sample%20regagr_v2_lt.pdf>.

2.4.1.3. Akredituotų registatorių sąrašas [interaktyvus], [žiūrėta 2006-12-12]. Prieiga per internetą: <<http://list.eurid.eu/registrars/ListRegistrars.htm?lang=en>>.

- 2.4.1.4. The European Registry of Internet Domain Names [interaktyvus], [žiūrėta 2006-12-12]. Prieiga per internetą: <http://www.eurid.eu/en/general>.
- 2.4.1.5. KTU Informacinių technologijų plėtros instituto kaip domeno registratoriaus internetinė svetainė [žiūrėta 2007-03-05], [interaktyvus]. Prieiga per internetą: <http://www.domreg.lt>.
- 2.4.1.6. Išnagrinėtų arbitražo teismo sprendimų skaičių [interaktyvus], [žiūrėta 2007-03-05]. Prieiga per internetą: <http://www.adr.eu/adr/decisions/index.php>.
- 2.4.1.7. Informacija apie gautus prašymus ir priimtus sprendimus dėl viešojo administravimo institucijų teisės registruoti domenų vardus aukščiausio lygio domene .eu. Ryšių reguliavimo tarnybos interneto tinklapis [interaktyvus], [žiūrėta 2007-03-10]. Prieiga per internetą: <http://www.rtt.lt/index.php?898458009>.
- 2.4.1.8. Lietuvoje Kauno technologijos universiteto Informacinių technologijų plėtros instituto interneto tinklapyje buvo skelbiama, kad už aptarnavimą už kiekvienus metus nuo adresų srities įkūrimo
- 2.4.1.9. Nustatytas 94,40 litų mokestis, [interaktyvus], [žiūrėta 2006 m. gruodžio 19 d.]. Prieiga per internetą: <http://www.domreg.lt/lt/price.html>.
- 2.4.1.10. Lietuvoje Kauno technologijos universiteto Informacinių technologijų plėtros instituto interneto tinklapyje buvo skelbiama, kad nuo 2007 sausio 17d. .eu domenų registracijos ir registravimo pratęsimo kainos sumažintos iki 35 litų [interaktyvus], [žiūrėta 2007-03-10]. Prieiga per internetą: <http://eu.domreg.lt/public.php?page=2&spage=4>.
- 2.4.1.11. EURid interneto tinklapyje pateikiama statistika [interaktyvus], [žiūrėta 2007-03-22]. Prieiga per internetą: <http://status.eurid.eu>.
- 2.4.1.12. EURid interneto tinklapyje pateikta statistika dėl aktyvių domenų pagal atskiras valstybes [interaktyvus], [žiūrėta 200-03-22]. Prieiga per internetą: <http://status.eurid.eu/registered.html>.
- 2.4.1.13. 2006 m. balandžio 4 d. From Friday anyone within EU can register their own .eu Internet domain name. *EURid pranešimas spaudai*, [interaktyvus], [žiūrėta 2007-03-10]. Prieiga per internetą:

http://www.eurid.eu/images/Documents/Press_releases/apr-4-06-eurid-press-release-before-landrush-eng.pdf>.

2.4.1.14. 2006 m. liepos 25 d. Critical security informacinis pranešimas, [interaktyvus], [žiūrėta 2007-03-10]. Prieiga per internetą: <<http://www.critical.lt/?news/711>>.

2.4.1.15. ADR.eu Klausimai susiję su komunikacijos būdais, dokumentų padavimu teismui ir komunikacijos taisyklėmis [interaktyvus], [žiūrėta 2007-03-10]. Prieiga per internetą: <<http://www.adr.eu/html/lt/adr/faq/3.pdf>>.

Santrauka

.eu domeno vardo registracija suteikia galimybę fiziniams ir juridiniams asmenims identifikuoti save kaip Europos Sąjungos atstovą internetinėje erdvėje.

Siekiant sustabdyti nesažiningą domenų vardų įgijimą, buvo nustatytas „Sunrise“ .eu domeno registracijos periodas, per kurį ankstesnių teisių turėtojai galėjo registruoti .eu domenų vardus.

Buvo nustatyta, kad „Sunrise“ registracijos etapais periodai trunka po du mėnesius. Pirmo periodo metu buvo galima paduoti paraiškas registruoti domenų vardus, remiantis Bendrijos prekės ženklu, geografiniais indikatoriais, akronimais. Antrojo periodo metu buvo galima paduoti paraiškas tiek dėl ankstesnių teisių, dėl kurių paraišką buvo galima paduoti per pirmąjį periodą, tiek dėl kitų ankstesnių teisių.

Ankstesnės teisės yra apibrėžiamos plačiai, įtraukiant neregistruotus prekės ženklus, prekės ženklus, įmonių identifikatorius, asmenų vardus, jei jie yra ginami valstybės narės arba Bendrijos teisės.

EURid dėl domenų vardų registracijos nepriima paraiškų tiesiogiai. Paraiškas galima paduoti per akredituotus registratorius.

Ieškovas, įrodęs ankstesnių teisių priklausymą jam, gali reikalauti, kad domeno vardas būtų perleistas jam.

ADR procesas suteikia palyginus greitą ir nebrangų ginčų sprendimo būdą.

Summary

Peculiarities of Registration of .eu Domain Name

.eu domain name offers valuable opportunity for businesses to establish a European presence on the web.

In an effort to stop cybersquatters there was a “Sunrise” period of .eu domain registration during which holders of rights in domain names could beat the rush by registering their domain name in advance of general registration.

There were two “Sunrise” periods, each lasting two months. The first period covered national and Community trade marks, geographical indications and the names and acronyms of public bodies. The second phase covered names that could be applied for under the first phase as well as other prior rights.

Prior rights are defined very widely and include unregistered trade marks, trade names, business identifiers and family names in as far as they are protected under national law in the member state or Community law where they are held.

EURid does not accept applications directly from applicants. An application can be sent through accredited registrars.

A complainant who proves the circumstances in having prior rights is entitled to have the disputed domain name transferred to him.

The ARD process provides a relatively quick and inexpensive method of attempting to recover a domain name from a cybersquatter.